

Y A R P U Z

Edebiyat Dergisi

Dosya:
Mahzuni Şerif

*Eğer bana gel gel olsa yüceden,
Çırpar kanadımı, uçar giderim.
İsteğim yok gündüz ile geceden,
Ben bir mahzuni' yim naçar giderim.*

Yıl 2 Sayı 15 Mayıs 2020

Y A R P U Z

Edebiyat Dergisi

Sahibi

Halil DEMİR

Yazı İşleri Müdürü

Halil DEMİR

Editör

İlker GÜLBAHAR

Yayın Kurulu

Ahmet Süreyya DURNA

Haşim KALENDER

Mehmet GÖREN

Son Okuma

Mehmet OSMANOĞLU

Yazışma ve Gönderi Adresi

Kale Mahallesi Elçibey Caddesi
Arma Market Yanı Kat:1 No: 24/B
Afşin/Kahramanmaraş

yarpuzedebyatdergisi@gmail.com

Yarpuz Web:

www.yarpuzedebyatdergisi.com

Facebook:

Yarpuz Edebiyat Dergisi

Yayın Türü: Süreli Yayın

ISSN : 2687-2307 Aylık (e-Dergi)

Yıl:2 Sayı: 15 (Mayıs 2020)

İletişim Tel: 0541 629 94 66

Eserlerin hukukî sorumluluğu yazarlarına aittir.Yarpuz Edebiyat Dergisi'nden yapılan alıntılarda kaynak gösterilmesi zorunludur.

Yarpuz Edebiyat Dergisi

Afşin Merkez Yayın Grubu

tarafından çıkarılmaktadır.

İÇİNDEKİLER

MAHZUNNA(Ğ)ME

Yasin MORTAŞ3

MAHZUNİ BABA'YLA BİR HATIRA

Mehmet BİNBOĞA4

MAHZUNİ'YE MEKTUP

Durdu GÜNEŞ7

BERÇENEK'TEN ÇIKTIM YAYAN

Tayyib ATMACA8

AVAZI PİR SULTAN

İlker GÜLBAHAR9

MAHZUN MAHZUNİ

Mehmet GÖZÜKARA10

MAHZUNİ ŞERİF'İN ARDINDAN

Harun ÇİTİL13

MAHZUNİ ŞERİF'İ ANLAMAK

Abdulkakim EREN16

MAHZUNİ ŞERİF'E

Ramazan DEMİRTAŞ18

MAHZUNİ ŞERİF'İ ANLAMAK YA DA KATİL AMERİKA

Ahmet Süreyya DURNA19

ADIN HİÇ SİLİNMEYECEK MAHZUNİ BABA

Eyüp YILDIRMIŞ21

MERDO

Filiz Kalkışım ÇOLAK22

UMUTSUZ BEKLEYİŞ

Erol BOYUNDURUK24

AZRAİL BOŞA GELMESİN

Murat KAPKINER24

BİR ÇOCUK BİR ÖZLEM

Mehmet OSMANOĞLU25

KUĞU VE DAĞLAR

Gülçin Yağmur AKBULUT26

ÖLMEDEN ÖNCE

Aslan AVŞARBEY26

AŞKTAN ÖZ/GELİŞ

Nurkan GÖKDEMİR27

ÖNCE

Ayfer YILDIZ27

UMUTSUZ SUSUŞ

Taner EKER28

KAVİS

Oğuz KAYIRAN28

LİBYALI ÇOCUK

Rıdvan YILDIZ29

BAHAR YÜZLÜ ÇOCUK

Mehmet Şirin AYDEMİR29

HAZAR'IN KIYISINDA

Burhan ÇALIK30

KUŞ BEYİNLİ

Ömür BALCI30

NUH'UN GEMİSİ

Ferhat NİTİN31

HÂLİDİR

Gülten TAŞ31

MAHZUNİ ŞERİF OLDU

Haşim KALENDER32

MAHZUNNA(Ğ)ME

a.

İşte
ben gidiyorum
sen terennümle
kal

Gidiyorum
dağ ve deniz aşırı
salkım saçak

b.

Ey hasret yanığı “çeşm-i siyahım”
göz bir kalp sarkıtıdır ağlama
“Önümüzde dağlar sıralansa da”
bir dağ bir dağın hafızasıdır mutlaka

“Haydi dolaşalım yüce dağlarda”
sırrını saklayalım yâr’in-yâren’in
haydi ağlayan gelinler eğilsin Hurman Çayı’na
söğütler ıslansın zülfün teliyle
bir garip ç-ağlayıp gitti desinler
siyah çeşmim bulanıp da ağlama

c.

Viran bağın asmasında
bir salkım akşam ve güz
-biz diken konuğu bülbülüz-
Afşin bir yağmur bohçasıdır Binboğa burçlarında
ağlaşırız derdimize gece-gündüz

Dağ dağa akar gider
Karacaoğlan kınalı bir çiçek bırakır gider
saçlarının bozkırına
saçları kar şarkısı ağlama

İşte

gitmenin sermayesi
bir çöl kuyusunda
aşk damıtmaktır

Dudakları

Saz-lık çatlağı
kanayan t-ürküleri
boğum boğum
içine çekip de
ağlama.

MAHZUNİ BABA'YLA BİR HATIRA

*“Bir gün bu dünyadan adım silinir
Hani bizim Mahzunî'miz derler oy...”*

Rahmetli Mahzuni Şerif'in türküleriyle ne zaman tanıştım hatırlamıyorum; Esasen bu durum Yetmişli yıllarda türkü denince hemen her Maraşlının aklına, (Buna yakın iller Gaziantep, Adana, Kayseri ve Adıyamanlıları da dâhil edebiliriz) Mahzuni Şerif ve onun yürek söken, hüznü kurşunu türküleri gelirdi. Zaten köy minibüslerinin, taksilerinin cızırtılı teyplerinde Mahzuni Şerif kasetlerinden başka da bir şey de çalmazdı. Çocukluğumuzun sırlı hayallerini zenginleştiren billur gibi bir ses ve lirizmi kıvamında sözlerle harmanlanan bu türküler; tam da Haşım'ın “melali anlamayan nesil” deyişini olumsuzlayan, duygulu, hüznün ve hicranın, devrimci duyarlığın yüreklerinde uç verdiği idealist bir gençliğin mücadele gücünü pekiştirirdi. Biz delikanlı ruhlu çocuklar; Mahzuni Baba, kâh “Kanadım değdi sevdaya / yandım da uçamadım...” derken sevdanın çaresizliğini, kâh “İşte gidiyorum çeşm-i siyahım / Önümüze dağlar sıralansa da / Sermayem derdimdir, servetim ahım/ Karardıkça bahtım karalansa da...” derken tutkulu bir aşkın mecburi bir hasrete bularmak üzere ve gönül ehli insanların dünya malına değer vermeyişlerindeki yüce erdemi, kâh “Yiğit muhtaç olmuş kuru soğana / Bilmem söylesem mi söylemesem mi” derken, zamanın gaddarlığına ve memleketi yavaş yavaş ele geçiren vahşi kapitalizme yenik düşen “garip yiğit” Anadolu insanının mahzunluğunu, kâh “Defol git benim yurdundan / Amerika katil katil ” derken de onun vatanseverliğini ve devrimci direnişini duyumsardık o türkülerde.

Bütün bir kuşak ona özenip bağlama çalmaya heves etmiştik ama birçok arkadaşım yarı yolda yorulup vedalaşmıştı bağlamayla. Birçoğu iyi bir dinleyici olmayı seçip evlerinin en mutena köşesine Mahzuni Şerif kasetleri diyor, ne zaman efkârlansalar uzun uzun bu türkülerini dinliyor, zaman zaman ona eşlik ediyorlardı ama ben daha şanslıydım; zira babam Rahmetli Dirgenoğlu İsa, Mahzuni Baba'nın yakın ve âşık arkadaşıydı. Gençlikleri beraber geçmiş, birlikte çalıp birlikte söylemişler, hatta babam abartıyor muydu bilmem, Mahzuni'nin bağlama hocası olduğundan filan da dem vururdu övünerek.

Ben henüz on, on iki yaşındayken Türkmen- Afşar gelenekleri gereği ve babamın da ısrarlı telkinleriyle bağlama öğreniyordum. Doğal olarak da öğrendiğimiz ilk türküler Mahzuni Baba'nın kısa kalıplı şiirlerden oluşan semai ve

hoyratlarıydı. Evde hazır hocayı bulmuş, gel zaman git zaman bayağı bir öğrenmiştim bağlamayı. Artık her türküyü ezbere çalabiliyordum, dahası babam Ozan Dirgen İsa'ya çırak olmuştum. Babacığım beni gittiği her âşık atışmasına götürüyor, usul erkân öğrenmemi sağlıyordu. Zaten misafir odamızdan eksik olmazdı yöresel âşıklar, hatta bazen tanınmış âşıklar da ziyarete gelirdi babamı. O günler sevincim kanatlanır, heyecandan ne yapacağımı bilemezdim. Kimler yoktu ki bu âşıklar içinde; Nesimi Çimen, Mahmut Erdal, Murat Çobanoğlu, Âşık Reyhani, Mahrumi, Meçhuli ve niceleri...

O zamanlar İlçemiz Afşin'de genellikle yörenin hatırı sayılır ağalarının, beylerinin düğünlerinde âşıklar en üst başa oturtulur; tıpkı düğünün son günü gelin damat evine indirilip karakucak güreşleri yapılırken olduğu gibi atışmalar en genç, en kıdemsiz âşıklarla başlar, gittikçe kalfalar, ustalar maharetlerini sergiler; bilgisi, kültürü ve doğaçlaması kuvvetli âşıklar, karşısındakini susturup elini öptürene dek sürüp giderdi bu tılsımlı yarenlikler. Biz çocuk âşıkların en büyük hayali de bir gün bu ustalar gibi çalıp söylemek ve onlar gibi itibar görmektir.

Babam ne zaman Antep'e Suriye malı ipek çarşaf, Beyrut işi yün dokumalar ya da silah almaya gitse mutlaka Mahzuni Şerif'in evinde kalır, dönüşte de bu seyahatleri ve Mahzuni Baba'yla atışmalarını ballandıra ballandıra süralenin büyüklüklerine anlatırdı. Bense hayalimde bu sırlı seyahatlerle sanki onun yerine geçer, Mahzuni Baba'nın karşısında bağlama çalar, o da:

-Maşallah Ağa, sıçandan doğan dağarcık keser, armut dibine düşer türünden atasözleriyle beni onaylar; başım Binboğa dağları gibi görklü, küçük bir gurur abidesine döndürdüm.

Babama sürekli, “Babacığım Mahzuni Baba Afşin'e geldiğinde beni de Berçenekte götürür müsün?” der, bir gün onun karşısında bağlama çalıp türküler söylemeyi kurardım hayalimde. Bu hayal yıllarca benimle beraber büyümüştü.

Derken bir gün babacığım; hafta sonu Mahzuni'nin memlekete geleceğini, hazırlanmam gerektiğini söyleyince heyecandan epey bir dört döndüğümü hatırlıyorum

odanın içinde. Bağlamama yeni teller taktırmış, yeni elbiseler aldırıştım babama. Bir hayal gerçek oluyordu işte, Tanrıdan daha ne isterdim?

İkinci gün Jipçi Hasan Salt'a haber gönderildi, tatlı bir eylül ikindisinde güneş Binboğa Dağları'na altından bir top gibi süzülürken Mahzuni Baba'nın köyü Berçenekte indik.

Geldiğimizi gören düğün alayı oyunu bıraktı, davulcu-zurnacı seğmen havası çalmaya başladı. Babam bir yandan çalgıcılara para dağıtıyor bir yandan da Rus malı Takarof tabancasıyla şerefe havaya atışlar yapıyordu. İkışerli ateş ediyordu ki bu atış Dirgen Ese atışı olarak da havalide nam salmıştı. O hengâmede toprak evin kapısı açıldı, dışarıya küçücük ve yüzünde kocaman bir gülümseme gezdiren bir adam çıktı; "Vay kurban!" deyip sarıldı babama, benim yanağımı okşadı. Evet bu oydu. Hey yavrum be! Koskoca Mahzuni Baba'yla neredeyse arkadaş olmuştum, ben bunu bire bin katıp anlatmaz mıydım köydeki oğlanlara?

Bizi oldukça geniş ve pencereleri küçük bir odaya aldılar; içerisi mahşeri bir kalabalıktı ve tahmin ettiğim gibi ustalar kerevete dizilmiş âşıkları dinliyorlardı. Babamı görünce oturanlar ayağa kalktılar, "Buyur Ağa" deyip uzun uzun sarılıp hal hatır sordular birbirlerine, beni de boş geçmeyip yanağımı okşadılar. "Maaşallah Dirgen oğlu bu kaçınıcı?" Babam evlatlarının sayısını hatırlayamadığından olsa gerek, sıra sayı sıfatını es geçti; "Yarpızlının ikinci oğlan" dedi. "Maaşallah kafa da tam Dirgen işi." dedi biri. Babacığım koca kafamı kotarmak için; "Eee... Ağalar, biz sizin gibi tarhana çorbası içmeyiz, bunlar kuzuyla kurbanla beslenir, tohum dölü bunlar..." dedi. İyi bir şeydi demek ki. Benim gözüm Mahzuni'nin sazına takılmıştı; yalp yalp yanıyordu cilası, sapının sedefinin beyazı inci gibiydi, teknesi kocaman ve koyu kestaneydi. Sanki elime alsam Mahzuni'den de iyi çalabilirmişim gibi gelmişti bir an. Ağalar, misafirler oturmadan oturmuyordu; nihayet herkes bir şekilde yerleşmişti minderlere, ben de babamın yanına kıvrıldım, kafam çok büyük görünmesin diye boynumu içime çektim ama yine de az önceki kinayeli konuşan adam kafama manalı manalı bakarken sanki "Çok büyük çooook!" mu diyordu ki? "Sana ne bee! Ben mi yaptım kardeşim!" diyemedim tabii, adamı bakışlarımla onaylayıp kurtulmuştum göz hapsinden. Büyük mü ki? Büyük büyük...

İlçenin ileri gelenleri: Kaymakam ve daire müdürleri, civar köylerin hatırı sayılır ağaları, beyleri ve âşıklar uzun uzun tanışmışlar; nihayet muhabbet söze, saza, türküye gelmişti. Ekip oldukça sağlam âşıklardan oluşuyordu: Tanırlı Âşık Yener (ki sonraları birçok şiiri Arif Sağ ve değişik bestecilerce bestelendi; Yol ver dağlar yol ver bana, Kız sen İstanbul'un neresindensin gibi), Osman Dağlı (Maksudi), Hayati Vasfi Taşyürek, Mahrumi Baba, Meçhuli gibi ustaların yanında yörede güzel sesli ve iyi bağlama çalan

genç âşıklardan Hunulu Hanifi, Emirlili Bülbüllerden bir delikanlı ve TRT'de bağlama sanatçısı olarak çalışan ve bir kaza sonucu kötürüm kalan Saim adlı biri daha vardı. Bunların içinde benim esamem okunmazdı elbet, neticede on üç on dört yaşında bir çocuktum.

Gecenin sihirli koynunda boz bulanık rakılar havada uçuşuyor, şerefe diyen ahşap tavana on dört el ateş ediyordu. Bir yandan kemiksiz, lezzetinden ağızda hemencecik eriyen ve o muhteşem kekik kokusunu bugün bile unutamadığım taze kuzu etinden pişirilmiş kavurmalar, yahni-ler, tereyağlı zerdeli pilavlar, envai tür salatalar, cacıklar, haydariler yeniyor; bir yandan da söylenen türkülere eşlik ediliyordu. Salonun bütün pencereleri açık olmasına rağmen odada ağır bir anason kokusu ve sigara dumanı beni iyice sarhoş etmiş, tuhaf da bir cesaret vermişti; artık heyecanlanmıyordum, eyvah sıra bana gelmişti.

Babam:

-Haydi bakalım evlat, yıllardır başımın etini yedin "Beni Mahzuni Baba'ya götür." diye, sat bakalım matahını, deyip sazı kucağıma vermiş; o an doğumhanede kucağına ilk defa çocuğu verilen şaşkın bir babaya dönüşmüştüm. Elim ayağım tutulmuştu, eyvah bu nasıl çalınırdı, bildiğim her şeyi unutmuştum. Mahzuni Baba vaziyeti anlamıştı:

-En çok hangi türkümü çalıyorsun Memet?

-İşte gidiyorum çeşmi siyahım." amca...(Amca mı, koskoca Mahzuni Baba'ya amca dedin Mehmet Binboğa, yazık sana yuh sana, ne denir ki başka, koca adam sonuçta. Ah şimdi olsa üstat derdim...)

Başladım türküyü eveleyip gevelemeye. Allah'tan usta beni yüreklendirmek için türküme koşulmuştu; onun bu desteği beni de kendime getirmiş, artık daha düzgün çalışıyordum. Türkü bitince gelip alnımdan öptü:

-Ağam bak, bu oğlanda iş var, maşallah çok güzel mızrap vuruyor, sen bunu müzik okullarında okut, yerimizi boş bırakmaz.

Babam gururundan Himalaya Dağları olmuştu:

-Tabii, hocası kim; dedi böbürlenerek. Odadakiler alkışladı ve ben ömrümün en güzel sahnesinden gururla inmiştim. Artık ölsem de gam yemezdim zira bir ömür anlatacağım çok kıymetli bir hatıram vardı artık.

Muhabbet derinleştikçe konu dönüp dolaşıp siyasete geldi; malum Mahzuni Baba Ecevitçi, Babam Rahmetli sıkı bir Demirelciydi... Kaymakam Bey mevzunun bundan sonra tat vermeyeceğinden işkillenip avanesiyle beraber kalkmıştı, şimdi âşıklar devlet korkusu olmadan rahatça atışabileceklerdi. Sözlü atışmalarda Hayati Vasfi kimseye acımıyor, arada bir Osman Dağlı sıkıştırınca heybetleniyor, dinden imandan Orta Asya'dan dem vuruyordu. Salonda birden sağ sol kamplaşması başlamıştı; hangi tarafın âşığı iyi bir dördlük söylese o tarafa mensup gençler çılgınca alkışlıyor, havaya saydırıyorlardı kurşunları. Nihayet finale gelinmiş, bağlamalar sağın temsilcisi babam Dirgen İsa'yla solun temsilcisi Mahzuni Baba'ya

uzatılmıştı. Mahzuni:

—Dayıcığım, duydum ki Muhammed Ağabey’in rahmetli olmuş; kusura kalma gelemedik, hislerimi sazımla anlatayım şu siyasi atışmalarımızdan evvel. Bir de baban Dirgen Ali Ağa için yeni bir türkü yaptım, ilerideki kasetlerimde okuyacağım ama ilk senin duymanı istiyorum müsaade var mı? dedi. Babamın gözleri yaşarmıştı: “Ne demek gadasını aldığım müsaade senin.” dedi.

Aldı Mahzuni:

Dayı sana üzgün durmak yakışmaz,
Nerde senin yiğitlerin dağların?
Yaslı mısın bülbüllerin ötüşmez?
Nerde senin yiğitlerin dağların?
Yüreğime ateş düştü ağlarım.

Yiğitlerin Binboğa’ya çıkardı,
Dost sevinir düşmanları bakardı,
Sümbülün yerine barut kokardı;
Nerde dayı yiğitlerin dağların?
Yüreğime şıvan düştü ağlarım.

Mor koyun sürüsü Bostanbeli’nde,
Köröglü misali türkü dilinde,
Mavzeri dalında sazı elinde;
Nerde senin yiğitlerin dağların?
Ciğerime ateş düştü ağlarım.

Babam ince ince ağlıyordu, Mahammed amcamız öleli henüz birkaç ay olmuştu.

—Şerif’im, hele şu babam Dirgen Ali için yazdığın türküyü de oku bre, sana zahmet.

—Ne demek Dayım emrin başım gözüm üstüne.

Aldı Mahzuni :

Gene kar mı yağdı Binboğalara,
Kefenler mi giydi bizim yazılar?
Dirgen Ali’m yaylasına çıkarken
Bahar dolmuş kara gözlü kuzular.

Lorşun ovasının koçu ezeli,
Ne yiğidi biter ne de güzeli.
Ayrandede solmuş dökmüş gazeli,
Bakar hurman kendi kendin sızılar.

Ağıt faslı da bitince laf yeniden dönüp dolaşıp siyasete gelmiş; Mahzuni, babamı kızdırmak için dönemin Başbakanı Demirel’e atıp tutuyordu, derken Dirgenoğlu’nun alnındaki damar iyiden iyiye yekinmiş, seğirmeye başlamıştı:

-Yahu âşık ayıp ediyorsun, koskoca Başbakan’a atıp tutuyorsun, yiğitsen sazınla sözünle çık karşıma, deyin-ce Mahzuni Baba’nın yüzünde tatlı bir gülüş dolaşmaya

başladı, onun da istediği tam da buydu. Zira doğaçlama söyleyişte kimseye pabuç bırakmazdı Mahzuni. Bir an babama acımıştım; karşısındaki koskoca bir dev âşık, babamın sıkıştıkça çamura yatıp işi kavgaya çevireceğinden de adım gibi emindim. Mahzuni hâlâ o bilge gülüşüyle:

-Ayak ver ağa, dedi.

Babam “neyindir?” redifini söyledi.

Aldı Mahzuni:

Beraber mi doğdun âşık mı attın?
Dayı bu sövdüğüm senin neyindir?
Onun için bir ay hapis de yattın?
Dayı bu sövdüğüm senin neyindir?
Emmin mi, dayın mı dooost...

Dirgen İsa:

Süleyman ki şu barajlar kralı,
Köylüsünün derdi ile yaralı,
Kör Moskof düşmanı bir Ispartalı;
Mahzuni aklını başına toplar.

Mahzuni:

Şapkasıyla gider darbe olunca,
Yahya malı götürüyor yolunca,
Kandırıyor sizi köylü dilince;
Dayı bu sövdüğüm senin neyindir?

Dirgen İsa :

Vatandaş derdiyle derbeder adam,
Köylünün kalbinde tek lider adam,
Bak duyarsa seni hapseder adam;
Mahzuni aklını başına toplar...

Mahzuni:

Patlıcana çalar derler benizi,
Ölüp gitse kalmaz dünyada izi,
Asmadı mı Yusuf ile Deniz’i;
Dayı bu sövdüğüm senin neyindir?

Dirgen İsa:

Yaman yerden vurdun Âşık Mahzunî,
Bütün bunlar Moskova’nın dümeni.
Üç gün de atışsak yenemem seni,
Mahzuni aklını başına toplar...

Denizlerin adı geçince odada hüznünlü bir hava esmiş, artık atışmanın şakası kalmamıştı. Babam da o gençlerin suçsuz yere sırf Mendereslere misilleme olsun diye asıldığı söyler, üzüldü onlar için. Gecenin geç bir vaktinde sarılıp öpüşüp ayrıldık Berçenek’ten. O gece hayatımda unutamadığım en güzel gecelerden biriydi.

Mahzuni Baba’yla bir daha da karşılaşmamıştım ama

gençliğim boyunca bütün türkülerini ezber edip meşk âlemlerinde hep söylemişim. Yıllar sonra okuyup öğreten olmuşum ve tayinim Eskişehir'e çıkmış, buraya yerleşmiştik. Gecelerden bir gece yarısı telefon çaldı:

-Buyurun efendim, kimsiniz bu saatte?
—Merhaba yeğenim ben Mahzuni Şerif...
-Vay üstadım, bu ne devlet, bu ne bahtiyarlık rüya değildir inşallah.

—Değil değil, Ese dayımın oğlusun değil mi?
-Evet ustam.
—Ha yeğen, telefonunu Sağlıkçı Ali Binboğadan aldım; rahatsızlık vermedim umarım. Edebiyat hocasıymışsın öyle mi?

-Şey evet.
—Bak yeğen, ben Deden Dirgen Ali'nin hayatını yazacağım, bana yardımcı olur musun?
-Ne demek ustam, seve seve.

—Tamam anlaştık, senden şimdi sülaleye ait bütün ağıtları bana yazıp göndermeni istiyorum.

-Başım üstüne Sevgili Üstadım.
—Bekliyorum yeğenim; o çok özel bir adam, kitabı mutlaka yazılmalı. Bir iki türkü yaptım ama kesmedi; bütün hayatını, Maraş'ın Kurtuluşu'ndaki rolünü, aşklarını, kavgalarını, her şeyi ama her şeyi anlatacağım. Toprağımızın Köroğlu'sudur o...Haydi Allah rahatlık versin, rahatsız ettim iyi geceler. Ha... Memet Öğretmen, yazdıklarını Ali Bey'e gönder ondan alırım...

-Tamam, ustam, iyi geceler, deyip telefonu kapatmıştım. Konuşmanın rüya olup olmadığını anlamak için etimi çimdikledim, basbayağı gerçektir. Hemen o gece başladım ağıtları kasetlerden yazmaya, babamın anlattığı hikâyelerden aklımda kalanları topladım. Epeyce bir şeyler üretmişim. Aradan çok bir zaman geçmeden Usta'nın Hakk'a yürüdüğünü duyunca yıkıldım. Ustanın hayal ettiği kitabı "Dirgen Ali" adıyla Sıddık Demir Hoca kaleme almış, Berikan yayınlarından çıkarmıştı.

Bugün orta yaşa gelmişken geriye dönüp baktığımda içimde kalan birkaç ukdeden biridir Mahzuni Baba'nın yazacağı kitaba katkıda bulunamamak; nur içinde yatsın, mekânı cennet olsun...

Onu çooook özliyoruz çok...

Durdu GÜNEŞ

MAHZUNİ'YE MEKTUP

Akşam bir yandan kitap okuyor bir yandan da radyoyu dinliyordum. Radyoda Mahzuni'nin değişik aralıklarla türkülerini söylendi, duyulandım. Mahzuni bizim toprakların insanı, aynı iklim aynı coğrafyanın insanıyız.

İbn-i Haldun, "Coğrafya kaderdir" der ya. Coğrafya insanlar arasında bir kader birliği oluşturuyor. Edip Cansever, "Mendilimde Kan Sesleri" isimli şiirde, "İnsan yaşadığı yere benzer" der. Farkında olmadan coğrafya bir duygudaşlık oluşturuyor.

Abdurrahim Karakoç'un şiirleriyle Mahzuni Şerif'in şiirlerini karşılaştırmak, aynı temalar vardır. Aynı coğrafyanın iki şairi. Dertler aynı; haksızlıklar, ezilmişlikler ve bunlara karşı haykıran yürekli sesler.

Mahzuni'nin bu geceleri türkülerini dinleyince aynı coğrafyanın insanı olarak ona bir mektup yazmak geldi içimden. Yazdıktan sonra da dikkat ettim, duygu paydaşlığımız var.

"Mevlam gül diyerek iki göz vermiş"
Unuttuk gülmeyi, nerde Mahzuni?
Güller solmuş, dikenlerse gövermiş;
Vatan dediğimiz yerde Mahzuni.

Bir yanda devleti soyan soyana,
Hala yiğit muhtaç kuru soğana,
İnsan üzüyor yeni doğana;
Çağ aman vermiyor merde Mahzuni.

Takmadın hiç, ne tahtı ne tacı.
Söyledin sözünü zehirden acı.
Korkutmadı ne dam ne darağacı,
Bir erenlik var ya serde Mahzuni.

Rüşveti hak bilene yuh yuh, dedin.
Mazlumu savundun, zalimi yerdin.
İnsanca yaşamaktı bütün derdin,
Yer vermedin başka derde Mahzuni.

Kim bilir, kaç zevzek canını sıktı.
Kim bilir, kaç ahu kalbini yaktı.
Ruh halim ne kadar da benzer çıktı,
Dertlerimiz aynı türde Mahzuni.

Sağlığında farklı düşünceler nedeniyle değerini anlayamadığımız insanları, ölüm aramızdan alınca, yani ölüm hepimizi fani kılınca paydaş olduğumuz insanlığı yeniden sorgulamamızı sağlıyor.

Türkülerıyla gök kubbemizde hoş sada bırakan Mahzuni'nin ruhu şad olsun.

BERÇENEK'TEN ÇIKTIM YAYAN

Türküler; memleket hasretini gözlerinizin önüne getiren, memleketin buram buram kokusunu içinize dolduran, sevincinizi çoğaltan, hüznün bulutlarınızı dağıtan, karabulutlarınızdan yağmur yağdıran, gönül açılığınıza doyuran, ruhunuzu gıdalandıran şifahaneler gibidir.

Memleketin hatta dünyanın neresinde yaşarsanız yaşıyın, göbeğinizin düştüğü ata baba toprakları bir mıkna-tıs gibi sizi çeker. Uzak yerlerde olup gidemiyorsanız da memleketinizden bir haber duyduğunuzda ya da bir türkü dinlediğinizde kalbiniz hızlı hızlı atmaya başlar. Çocukluğunuzun geçtiği mekânlar gözlerinizin önüne gelir, gönlünüzün bam teline dokunulmuştur bir kere. Efkârınızı hiçbir barometre ölçemez.

Çocukluğumun ilk dokuz yılında hiç Afşin'i görmedim. Osmaniye'ye taşınıp yaz tatillerinde yaylaya gelmek için köyümüz Topaktaşa birkaç Marabuzlu aile ile birlikte kamyon sırtında göç ettiğimizi hatırlıyorum. Hatta o zamanlar üç ortaklı bir kamyonumuz bile vardı ama biz yine de kamyonun üstünde yolculuk yapardık. Osmaniye'den çıkıp Tekir'e geldiğimizde yolu yarılarmış sayılırdık. Yıllar böyle böyle birbirini kovalayıp giderken 302 otobüsler, daha sonra da midibüsler çıktı. Ben daha çok midibüsle Afşin'e geder gelirdim. Çünkü bu midibüsün sahipleri Marabuzlu ve babamın teyze oğlu çocuklarıydı. Sabah erkenden Osmaniye'den çıkar öğlene doğru Afşin'e gelir, ikindiden sonra da Osmaniye'ye hareket ederdi.

İşte midibüs Tekir'de mola verip yola koyulduğunda eski Göksun tüneline geçer geçmez teybe Âşık Mahzuni Şerif'in kaseti sürülür, hem şoför hem de yolcular ırgalanarak türkülere eşlik ederlerdi. Biraz o günlere doğru giderek aklımızda neler kalmış onlardan kendi kendime mırıldanayım istiyorum.

“Berçenekten çıktım yayan
Dayan dizlerim de dayan
Kardeş atlı bacı yayan
Nenni bebek nenni bebek”

Bu türkünün devamını hatırlayamadım, varsın olsun bir başka türküye geçelim.

“Yolcu yolun düşer ise / Yolcu yolun düşer ise
Gel bizim Afşin eline / vay, vay, babam vay
Çamur yola basa basa / Çamur yola basa basa
Gel bizim Afşin eline / vay, vay, vay, vay, vay”

Ya şu türküyü hatırlamayanınız yoktur. Rahmetli Abdurrahim Karakoç'un Hasan'a mektuplarındaki Tohtur

Beğ şiiri birden bire Mahzuni Şerif ile Türkiye gündemine oturan bir türkü oldu.

“Avrat yeğın sayrı benim karnıma,
Keyf için gelmedik bura tohdur beğ!
Fukara harcından yaz da bir ilaç,
Olsun derdimize çare tohdur beğ!”

Tama vatandaşık gardaşık tama!
Bunca pahılmölur adam adama?
Geldik ta sabahtan kaldık akşama,
Yarına mümkün mü sıra tohdur beğ!”

Siz bu türkünün tamamını nasıl olsa bir şekilde dinlersiniz. Mahzuni Şerif, yine kendisi gibi sözünü ve gözünü daldan budaktan esirgemeyen Abdurrahim Karakoç'un Geç Kaldık şiiri ile toplumun yaralarına merhem olmaya devam eder.

“Hesap ettim ayak altı, baş yedi.
Vallahi nazlı yâr gene geç kaldık!
Hınzır bülbül gül dalında leş yedi
Katmerlendi zarar, gene geç kaldık.”

Köprüler var perşembeden pazara
Yapan da yüz yok ki yüzü kızara.
Hastayı gömdükten sonra mezara,
İlâç neye yarar gene geç kaldık!”

Yıllar önce sağcıların solculara “Komünistler Moskova’ya”, solcuların sağcılara “Amerikan Piçleri” dediği günlerden geçerken âşık Mahzuni Şerif

“Devleti devlete satar,
İt gibi pusuda yatar,
Kan döktürür silah satar;
Amerika katil katil!”

dediği solcular tarafından sevilirdi, sağcılar tarafından dışlandı ama Amerika o devirden bu devire hiç değişmedi.

Gurbettesiniz, memleket gözünüzde tütüyor; Mahzuni Şerif yetişir imdadınıza:

“Vay göresim geldi Berçenek seni!
Dumanlı dumanlı oy bizim eller...
Nasıl unuturum körpe yavrumu,
Dumanlı dumanlı oy bizim eller...
Oturup ağlasam delidir derler.

Bizim elin yiğitleri bol olur,
Çalar davulları dizgin dolur,
Ölüm bizim için tozlu yol olur;
Dumanlı dumanlı oy bizim eller...
Oturup ağlasam delidir derler.”

Bir vesile ile yurdunuzdan yuvanızdan ayrı düşmüşsünüz; geri ne zaman döneceğinizi ise ancak Allah biliyor, kahrır yüreğinizin kapısına dayanır yine imdadınıza Âşık Mahzuni yetişir.

“Bahçeler misali gönül nakışım,
Deniz suyu gibi durgun akışım,
Muhammet gülüşlü Ali bakışım
Afşin ellerinde Yemliha'm kaldı.

Gene yüreciğim sızılar gibi
Gönül Yemlihamı arzular gibi
Kurt içinde kalmış kuzular gibi
Afşin ellerinde Yemliha'm kaldı.”

Bu Yemliha da öyle sıradan bir arzuhalci değil, aynı zamanda Mahzuni Şerif'in has dostudur. O Yemliha'ya söyler sazının tellerini bizim yüreğimizi titretir.

Kahramanmaraş âşıklık geleneği içinde Afşin'in ayrı bir yeri vardır. Bu bölge mümbit bir toprak gibi sürülmeyi bekliyor. Âşık Mahzuni Şerif özelde Afşin, Elbistan, Göksun yöresinde çok sevilen bir âşık olmasının yanı sıra ülke genelinde TRT repertuarına birçok türkü kazandıran ender âşıklar arasında da yerini alır. Âşık Mahzuni Şerif'in 62 yıllık ömrü içinde 453 plağı, 58 kasedi ve yayımlanmış 8 kitabı bulunur. Ayrıca TRT tarafından hakkında çekilmiş 2 belgeseli bulunan Afşin'in medarı iftiharî ülkemizin gururu bir âşık olarak tarih sayfalarında kendine özel bir yer açtıran bir âşıktır.

Özellikle Göksun, Afşin ve Elbistan ovasında her ailede Muhzuni Şerif'in türkülerini dinlemeden yetişen bir birey yoktur.

Mahzuni Şerif'in bestelediği türküler kendisi ile birlikte büyüyerek başta Zeki Müren, İbrahim Tatlıses, Edip Akbayram, Gülden Karaböcek olmak üzere çeşitli sanatçılar tarafından seslendirilerek ülke ve dünya genelinde tanınan bir âşık olmasına vesile olmuştur.

Âşık Mahzuni Şerif'in türkülerini bazı kesimin hoşuna gitmese de ülkemiz insanının yaralarına daima merhem olmuştur. **Mesela** herkesin bir “Keyfo Ağa” sı, “Merdo” su, “Şarhoş” u, “Aburbucur Adam” ı, “Mamudo” su, “Domdom Kurşun” u, “Çeşmi Siyah” ı “Dokunma Keyfine Yalan Dünya'nın” ı mı deyim hangisini söylesem diğerini siz ekleyebilirsiniz.

Kırşehirler için rahmetli Neşet Ertaş ne ise Göksun, Afşin, Elbistan ovası için de Âşık Mahzuni Şerif odur.

Ne mutlu sıkıntılı bir ömür geçirerek geleceğe güzel miras bırakan şair/yazar, âşık ve bilumum güzel sanat erbabı şahsiyetlere...

İlker GÜLBAHAR

AVAZI PİR SULTAN

Unu suyu Maraş, maya Berçenek;
Yoğruldu hamurlar, tuzu Mahzuni.
Burcu burcu koktu saçta gelenek,
Harlı ocakların, közü Mahzuni.

Yol etti Elbistan ile Afşin'i,
“Merdo” bırakmadı, bir kez peşini,
Dillere dolanan “domdom kurşunu”
Ezgisi Şerif'in, sözü Mahzuni.

Türkü oldu yağdı çağa yılmadan,
Hak sarhoşluğundan hiç ayılmadan.
“İşte gidiyorum.” çok duyulmadan,
“Çeşm-i siyah”ların izi Mahzuni.

Kurumadı asla gözünün yaşı,
Nezdinde bomboştı dünya telaşı.
Gönlü mü istedi Hacıbektaş'ı;
Sarıldı kefene, bezi Mahzuni.

El verdi de gitti oğlu Emrah' a,
Unutuldu mu “katil Amerika!”
“Arzuhalci” sırdır, dostu “Yemliha”
Ağıtlar kayboldu, sızı Mahzuni.

“Han sarhoş” tur demde, “hancı sarhoş” tur,
Bir daha dolmaz ki yeri bomboştur,
“Oy göresim geldi” memleket kıştır;
Yarpuz bahar tüter, yazı Mahzuni.

“Abur cubur adam” gibi gezenler,
Dosta “dönek” dermiş oyunbozanlar!
Yüz yılda zor gelir böyle ozanlar,
Avazı Pir Sultan, sazı Mahzuni.

MAHZUN MAHZUNİ

Eskiler, “Bir adama beddua etmek isterseniz, ona; ‘Alah sana merhamet versin’ deyin.” derlermiş. Merhamet! Taşmasını bilenler için ne büyük bir dert ne büyük bir sıkıntıdır. Düşünsenize; birinin canının yandığını bilerseniz sizin de canınız yanacak, biri aç kalsa sızısı gelip sizin yüreğinizi bulacak, kavuşamayanın derdi sizi yakıp kavuracak...

Velhasılı onulmaz bir dert gibidir merhametli olmak. Taşması ciddi bir sorumluluk ve yüksek bir vicdan gerektirir ki, her insan bunun üstesinden gelemes. Şairlik bir nevi buna benzer. Halkın derdiyle dertlenmek yetmez, halka derdi olduğunu, dertli olması gerektiğini haykırmak gerekir şairlikte. Her derdine bir em, her acısına bir teselli olmalı şair kendi insanının. Zor zanaattır şairlik hakikaten. Bugün bütün memlekette tanınan nice şairler vardır ki feleğin çemberinden geçmiş, hayatın her eleminden nasiplenmiştir kendince. Kendi derdi yetmemiş, dertlilerin derdini de üstlenmiştir. Acısını ağda, beklentilerini arzuhale dönüştürmüş, sevdalarını destanlaştırmıştır. Herkesin bir türküsünü rahatlıkla mırıldanabileceği âşık/şairlerden biri de Şerif Cırık (daha çok bilinen ismiyle Mahzuni Şerif) tır. Bu yazımda size Mahzuni Şerif’i, en azından bildiğim kadarıyla tanıtmaya çalışacağım. Kelimeleri büyük bir ustalıkla kullanan Mahzuni Şerif’i, kendi kelimelerimle ne kadar anlatabilirsem o kadarıyla tabii ki.

Şerif Cırık’ın doğum tarihi ihtilaflı olmakla birlikte, 3 Ocak 1940 tarihi genel kabul görmüş gibidir. Afşin’in Berçenek köyünde başlayan dünya hayatı erken denecek bir yaşta, henüz 62 yaşındayken 17 Mayıs 2002’de Almanya’nın Köln şehrinde son buldu.

Zeynel’ den olma, Döndü’ den doğma, beş kardeşin ikincisi, Ağuçan Ocağına bağlı Cerit Türkmenlerinden olan Şerif Cırık, Mahzuni mahlasını küçük yaşlarda almıştır. Berçenek’ e komşu Bakraç -eski adı Arıstil- köyünden Kör Hafız namıyla bilinen ve irticalen şiir söyleyen Hafız Rahmi (Asıl adı Mehmet Konak, 1905–1979)¹ çevre köyleri dolaşarak âşık ve şairlerin meclisinde yer alırdı. Çevrede bulunan âşık ve şairlerle sohbet eder karşılıklı şiirler okuyup atışlırdı. Berçenek köyüne de sık sık uğrardı. Köydeki söz ve sohbetlerde Mahzuni de bulunurdu. Bu günlerden birinde Şerif Cırık, Kör Hafız ile karşılıklı atışlırlar. Bir ara türkü söylemeyi bırakarak sohbe başlarlar. Mahzuni’ nin sesi gür olduğu için Kör Hafız, Mahzuni’ yi iri yapılı, babayiğit biri sanırmış. Sohbet esnasında Kör Hafız Mahzuni’ ye, ”Beri gel bakalım delikanlı, yak-

laş yanıma,” der. Mahzuni yanına geldiğinde Kör Hafız onu kucaklar ve şaşırarak “Yahu ben seni şöyle babayiğit, boylu-boslu biri sanmıştım, sen ne kadar mahzun biriyymişsin” der. İşte o günden sonra Şerif Cırık MAHZUNİ mahlasını alır. Mahzuni daha sonraları yazdığı bir şiirde, “Sorsalar ki nerden içtin doluyu/ Berçenek’ te kör’ ün birinden içtim” diyerek o günün hatırasını kayda girmiştir.²

Âşık Mahzuni arkasında 453 plak, 58 adet kaset, 8 adet kitap, TRT tarafından çekilmiş iki adet belgesel bırakmış, birçok sanatçı tarafından sayısı bilinmeyecek kadar şiiri bestelenerek yorumlanmıştır. Aziz Nesin, Mahzuni’ nin şiirlerini, “O’ nun şiiri zor yazılan, kolay anlaşılan” şeklinde değerlendirmiştir. Anlaşılr, sade, arı-duru bir Türkçe ve yörenin kullandığı kelimelerle süslenmiş şiirlerdir Mahzuni’nin şiirleri. Zorlama, yapmacıklık, yapaylık yoktur. Herkesin içinden geçebilecek şeyler Mahzuni’ de şiire dönüşmüştür sadece.

Âşık Mahzuni Şerif; adaletsiz paylaşımın, mazlum halkın dertlerinin acısıyla kükrer, yüksek perdeden türküler söyler acılar üstüne, dertler üstüne. Âşıklık zor zanaattır demiştik. Şöhretine her insan talipken; çilesine, gözyaşına, hüznüne, acısına sadece âşıkların talip olduğu bir meslektir. Âşık yaşadığı hayatı anlamlı kılan ve bu yaşanan hayatın değerinin olduğunu hissettiren adamdır.

Hayatın değeri olduğuna inanan insan, değerini aşındıracak her şeye karşı dağ gibi bir duruş belirler. Bu duruş tavrına ve sözüne de yansır. İnsanı bırakın, canlı cansız varlığa dair her bulanıklık onu rahatsız eder. Mahzuni’ yi anlamak için, Mahzuni’ nin baktığı pencereden bakmak gerekir. Onun baktığı aç, sevgi odaklıdır. Dili, dini, ırkı, rengi, memleketi insanın ötelenmesi için bir sebep oluşturmamalıdır. Bu bakış açısı Yunus, Mevlana, Hacı Bektaş, Seyyid Nesimi ve Pir Sultan’ ın bakış açısıdır.

Sermayesi söz olan Âşık Mahzuni Şerif, sözünü dudaktan, gözünü budaktan sakınmamıştır. Dokuz yaşında şiirin kapısını aralayan Mahzuni, sazının tellerine mızrabıyla her dokunuşunda adaletsiz paylaşım itiraz eden bir ses, mazlum halkın gözyaşına nefes olmuştur.

Âşık Mahzuni Şerif’in her şiirinin bir hikâyesi vardır. Halkın içinde yaşayıp, halkın dertlerini dillendiren Âşık işin tabiatı gereği yalnızdır. Eskiler, “Doğru söyleyenin bir ayağı üzengide gerek” demişler. Bu manada Mahzuni Şerif ömrü boyunca bir ayağı hep üzengide yaşamıştır.

Yine eskiler, “Doğruluk dost kapısıdır” da demişler. Bu da demek oluyor ki, Mahzuni Şerif atını mahmuzladığı anda dost kapısında bulmaktadır kendini. O dost nasıl bir dost ki, bir ömür onun kapısında olmaktan bıkip usanılmamaktadır.

Amerika'nın Vietnam'ı işgali karşısında, "Bütün insanlık adına/ Amerika katil katil" diyecek kadar cüretkâr, Bülent Ecevit'e "Bizim yüzümüze gülecekse gel, kurban olam eskisine benzeme" diyecek kadar açık sözlü, Öksüz Mamudo'ya "Ölsen kovar mezar seni/Mamudo kurban niye doğdun" diyecek kadar içi sızılı, yiğidin kuru soğana muhtaç oluşu karşısında "Pir Sultan'lar gibi darağacını/ Bilmem boylasam mı boylamasam mı" diyecek kadar vicdan sahibi, Almanya'ya iltica eden vatan evlatlarına "Bize küsüp bizden kaçıp gidenler/ Dönün gelin Anadolu bizimdir/ Hiçbir ana yavrusunu bırakmaz/ Binin gelin Anadolu bizimdir" diyerek bir nevi beyin göçünün de önüne geçme çabası olarak görülmesi gereken fikrin sahibidir. Mahkum edilmesi karşısında, "Akşam oldu gene hapis kitlendi/ Demir perdeleri çekme Gardiyan/ Ne yâr' dan haber var ne mektup salar/ Bir de sen belimi bükme Gardiyan" diyerek yalnızlığını yudum yudum içerken hangi dostta doğru at sürdü acaba?!

"Mahzuni Şerif'i dostlar se-verdi/ Felek cezasını verdi ha-verdi/ Devede kıl değil Eyub'un der-di/ Daha Allah bizi sınar mı sınar" diyen Mahzuni Şerif; çektiği acıları Eyub'un derdine eş tutmaktadır. Dünyada yüzünün gülmemesini Allah'ın kendini sınaması olarak telakki etmektedir. Bunca gamın-kasavetin içinde birisinin dostları tarafından seviliyor olması da az şey değildir.

Berçenek'e komşu Alemdar köyünden Merhum Mehmet Karahan ile (Sarışın olduğu için AlamanMaammet namıyla anılan) Mehmet Erdoğan ara sıra Berçenek yazısının Çıplak mevkiinde çilingir sofrası kurup demlenirlermiş. Yine böyle bir gün sofraya açılmış, yanlarında getirdikleri teybe Mahzuni'nin kaseti yerleştirilerek başlama düğmesine basılmıştır. Dolup boşalan bardaklarla keyifler hafif hafif gıcır olurken Âşık Mahzuni'nin kendine has sazı ve sesi eşliğinde sohbet demlenmektedir. Mehmet Karahan, AlamanMaammed'e: "Mahzuni ölürse biz ne-dicik?" der. Bunun üzerine AlamanMaammed de; "ya doğ-masaydı ne'diciydik?" der.

AlamanMaammed bir araya geldikleri bir ortamda bunu Mahzuni Şerif'e anlatır. Bu durum karşısında tebessüme hasret kalan yüzü güler, "Beni yaşatacak sizlerin sevgisidir." diyerek memnuniyetini belirtir. Bu hoş gelen

sohbeti bir iki programında da anlatmayı ihmal etmez. Bu olayı bizzat Mehmet Erdoğan'ın ağzından dinledim.

Mahzuni'nin yaşadığı dönem, aşırılıkların zirve yaptığı, çalkantıların dalga dalga yayıldığı, Türk siyasi tarihinin on senede bir ihtilallerle önü kesilerek her defasında farklı bir fitnenin önünün açıldığı çok talihsiz bir dönemdir. O talihsizlikten altmış küsur yıllık ömründe Âşık Mahzuni de nasibine düşeni fazlasıyla almıştır. Bu düşen pay zaman zaman öfkeye, zaman zaman da aşırıya kaçmaya kapı aralamıştır. Neticede o da bir insandır. Farklı zamanlarda bu aşırılık ve öfkeyle söylenilmiş sözlerin önüne pişmanlık duygusuyla geçmek istemiş ise de, bir takım çevreler bunun önüne olağanüstü bir gayret göstererek geçmeyi başarmışlardır.

Elbistan' da verdiği en son konseri -yanılmıyorsam 1999 senesi- için bilet alarak gittiğim kapalı spor salonu kapasitesinin ancak yarısı kadar bir hayran kitlesi ile doluydu. Sahneye önce oğlu Emrah çıktı. Emrah sahnede kalma süresini biraz uzun tuttu. Konser saatinin büyük kısmını kendi doldurmak istiyordu. Çünkü babası hastaydı ve sahnede çok kalması sağlığına zarar verebilirdi. Emrah'ın tam olarak niyetinin bu olduğunu bilmiyordum, benimkisi sadece bir tahmindir. Emrah babasının sevilen parçalarını çalıp çığırdıktan sonra... Nihayet çalıp çığırma sırası Mahzuni'ye gelmişti. Büyük bir alkış tufanı koptu. Seyircide tezahür eden bu hareket, Mahzuni'ye duyulan özlemin büyüklüğünden olsa gerekti. İşin doğrusunu isterseniz ben de Mahzuni için gitmiştim. Hatta benimle aynı siyasi görüşte olan arkadaşlar, benim para vererek bilet almamı yadırgamışlar, paramla ona (Mahzuni'ye) destek olduğumu söyleyerek çıkışanlar bile olmuştu. Ben de onlara cevaben; "Bu milletin derdiyle dertlenip dert sahibi olan bu vatan evladına sahip çıkmak hepimizin ayrı ayrı

görevidir.” demiştim. Beyin ameliyatı olduğunu da bildiğim için son defa dinleyeceğim duygusunun ağır basmasıyla da bu kararı aldığımı da ifade etmeliyim. Neyse söz uzadı. Sonunda sarı sazı elinde, gövdesinden büyük yüreğiyle Âşık Mahzuni Şerif sahneye doğru yürüdü. Seyirci coşmuş hep bir ağızdan “Hurman Çayı” diye tezahürat yapıyordu. Sahneye gelen Mahzuni kendini dinlemeye gelen hayranlarını selamladıktan sonra elini havaya kaldırarak müsaade istedi. Salon sinek uça duyulacak kadar sessizleşmişti. “Kıymetli Canlar!” diyerek başladığı sözlerine, “ömrümü verdiğim siyasi parti bu dar günümde benim yanımda olmadı. Sağ olsun İşçi Partisi mensupları beyin ameliyatı masraflarımı karşıladı. Sakın siyaset için birbirinizi incitmeyin, kişiye karşı değil de düşünceye karşı mücadele verirsiniz başarılı olursunuz. Adam öldürmekle düşünce ortadan kalkmaz.” içerikli bir konuşma yapmıştı. Okuduğu türküler kadar yaptığı bu uyarıdan da etkilenmişim.

Milletin ekseriyeti tarafından Âşık Mahzuni Şerif’in tele dökülen türkülerini yaralı gönüllere ilaç, ezilmişlere kuvvet, horlanmışlara kıymet, yoksulluğa katık, kimsesizliğe kimse, gözü yaşlılara ise umut ışığı olmuştur yıllarca. Olmaya da devam ediyor.

“Ölür ise ten ölür/ Canlar ölesi değil” diyen Koca Yunus’un bu tespiti katılmamak elde değil. İnsanların dertleriyle dertlenen Âşık Muhzuni de söz ustalarının kervanında hak ettiği yeri almıştır.

Âşık Mahzuni Şerif her kesimden, her meslekten, her görüşten insanın gönlüne dokunmayı başarmış nadir halk ozanlarımızdandır.

Âşık Mahzuni Şerif’le aynı yaşta olmasam da aynı zaman diliminde yaşamış olduğumdan dolayı kendini şanslı hissedenlerdenim.

Bu toplumun vicdanı olan Âşık Mahzuni iyi ki doğdu ve eserleriyle ölümsüzleşti.

OY Kİ OY

Âşık Mahzuni Şerif’e ithaf

Berçenek’ten yaya çıktı, dönmedi.
Dönsün diye su serpilen yollar oy!
Gurbet elde gözyaşları dinmedi,
Yatağını yarlandıran seller oy!

Beyler atlı gitti, o yaya kaldı.
Türküler çıkırdı, nağmeler saldı,
Bayramın barışın kavgasın çaldı,
Kınayarak taşa tutan kullar oy!

Yokuş yukarıya yürüdü kervan,
Akşamdan yolları bağladı Mervan,
Dünya kurulalı sürer bu devran;
Hakikati dillendirmeyiz diller oy!

Yobaz hoca ile sahte dedeye,
Seni kınadılar söz dedin diye.
Beytülmal’den gönderilmez hediye,
Hazineden iç edilen pullar oy!

Her daim açıkça dedin sözünü,
Ben bilemem Allah bilir özünü.
Budaklardan sakınmadın gözünü,
Tutundukça ele gelen dallar oy!

Mamudo’ya iç geçirdin, kavruldu.
Poyraz esti ellik ellik savruldu.
Kaptan kaba konulmaktan yoruldu,
Dost yüzünden bu düştüğün hallar oy!

Aradaki karlı dağlar kalkmadı,
Soyguna dur diyen adam çıkmadı,
Aç-açık kaldı da yine korkmadı;
Aralanmaz sırlı sırlı tüller oy!

Dost dediği dost kıymetin bilmedi,
Nice yüz güldürdü kendi gülmedi,
Çok sevdiği vatanında ölmedi;
Gurbet elden çıkıp gelen sallar oy!

Yollar sarplaştıkça yolcu yorulur,
Sarı seller aka aka durulur,
Gözükara’m göz değerse vurulur;
Dost bağında derilmeyen güller oy!

1 : Bazı kaynaklarda yanlışlıkla doğum tarihi (1904), ölüm tarihi (1964) olarak yazılmıştır.

2: <http://ayhanaydin.info/soylesiler/ozanlar/873-haci-cirik-la-soylesi>

MAHZUNİ ŞERİF'İN ARDINDAN

Aramızdan ayrılışının 18. yıl dönümünde büyük ozanı rahmetle, sevgi ve saygıyla anıyorum.

Bizim kültürümüzde birçok kıymetli, başarılı insanın hayattayken değeri bilinmez fakat bu insanlar öldükten sonra herkes onlardan övgüyle bahseder; onların iyilikleri, güzellikleri, başarıları anlatılır. Nüktedan mütefekkir Ferit Kam, bahsettiğim durumun genellemesini Süleyman Nazif için söylediği şu dörtlükte ne güzel anlatmış:

Sağlığında nice ehl-i hünerin,
Bir tutam tuz konmaz aşına;
Önce öldürürler onu aklıktan,
Sonra türbe dikerler başına!

Mahzuni Şerif de sağlığında kıymetini bilmediğimiz, başarılarını görmezden geldiğimiz, Afşinliler olarak yeterince sahip çıkamadığımız bir halk ozanımızdır. Bu bir öz eleştiridir.

1999 yılında Afşin Kaymakamlığı adına Afşinli Şairler Antolojisi hazırlıyordum. Bu konuda Kaymakam Ahmet Kaya bana her türlü desteği veriyordu. Antolojiyi tamamlamak üzereydim. Mahzuni Şerif'in hikâyesini tam olarak bilmiyordum. Temmuzun başı gibi Mahzuni'yi ev telefonundan aradım. Mahzuni o tarihte Ankara'da ikamet ediyordu. Üçüncü aramamda kendisine ulaştım. Kendimi tanıttım, hazırlamakta olduğum Afşinli Şairler Antolojisi ile ilgili bilgiler verdim. Heyecanlanmıştım, kendisini çok sevdiğimizi ve saydığımızı söyledim. Mütevazıydı, içten konuşması beni rahatlatı. Canlı canlı Mahzuni ile konuşuyordum, mutluluğum tarif edilemezdi. Mahlasının "Mahsuni" dedil, "Mahzuni" olduğunu kendisinden öğrendim. Mahzuni' den hayat hikâyesini (otobiyografisini) birinci ağızdan istihram ettim. Afşin Kaymakamlığı faks numarasını verdim. "...19 Ağustos'ta ilk defa halk konseri vereceğim, kırk yıl sonra Afşin halkıyla buluşacağım" dedi. Mutluluğu ses tonundan anlaşılıyordu. Ben de mutlu olmuştum. Halk konserinde buluşmak dileğiyle Mahzuni'ye teşekkür edip telefonu kapattım.

Yaklaşık bir hafta sonra Afşin Kaymakamlığı Yazı İşleri Müdürü Nadir Bey beni aradı. "Harun Bey, Mahzuni' den beklediğiniz faks geldi." dedi.

Hemen Kaymakamlığa gittim, faksı aldım. Mahzuni' den gelen faksın başında "Sn. Harun Çitil'in dikkatine" ibaresini görünce çok heyecanlandım.

Aşık Mahzuni Şerif, tam istediğim gibi kendi ağzından

otobiyografisini daktilo ile yazmıştı. Yine aynı faksla "Afşin Hasreti" isimli şiirini de göndermişti.

Mahzuni'nin hayat hikâyesini ve "Afşin Hasreti" şiirini heyecanla okudum. Şiirin son dörtlüğünde Afşinlilere sitemini okuyunca çok duygulandım.

"Mahzuni'nin sana kurban olduğun
Sen bilmedin, dünya bildi Afşin'im!"

Mahzuni siteminde çok haklıydı. Çünkü Türkiye'nin dört bir köşesinde, festivallerde konserler vermiş, ayrıca dünyanın birçok ülkesinde konserlere çıkmış bir halk ozanının doğduğu ilçede şimdiye kadar bir halk konseri vermemesi çok büyük bir çelişkiydi. Oysaki Afşinliler Mahzuni'yi çok seviyor, onun türkülerini severek dinliyor, yeni çıkan plak ve kasetlerini hemen satın alıyor ama Mahzuni Şerif Afşin' de halk konseri vermiyordu.

Mahzuni'nin Afşin' de halk konseri vermemesinin asıl sebebi; yetmişli, seksenli yıllarda sağcı-solcu çatışmasında Mahzuni Şerif'in "solcu" damgası yemiş olmasıydı. Mahzuni sistemle ters düşmüştü. Afşin halkının da sosyal yapısının milliyetçi muhafazakâr olmasından dolayı Mahzuni'nin Afşin' de halk konseri vermesi mümkün olmuyordu. Hâlbuki Afşin' de birçok ünlü sanatçı halk konseri vermişti. Mahzuni'nin deyişiyle kırk yıl sonra, 1999 yılının 19 Ağustos'unda Afşin Belediye Başkanı Yalçın Demir'in gayreti ve cesaretiyle Afşin Güreş Meydanı'nda halk konseri gerçekleştirildi.

Afşin eski Belediye Başkanı Yalçın Demir şunları söyledi:

"Mahzuni'nin Afşin' de halk konseri vermesi isteğiyle Ankara'ya gittik. Gittiğimiz stüdyoda bizi halk ozanı Musa Eroğlu karşıladı. Mahzuni gelince ona Afşin' de halk konseri teklifimizi ilettik. Mahzuni teklifimizi sevinçle kabul etti. Biz, türkülerin ustası Musa Eroğlu'na da aynı teklifi sunduk. Musa Eroğlu gülümseyerek "Ben üstadın olduğu yerde saza mızrap vurmam." dedi.

Afşin'e geldiğimizde halk konseri ile ilgili gelişmeleri kaymakama bildirdim. Kaymakam Ahmet Kaya konserde olaylar çıkabileceği endişesini bana ilettiler. Ben de "Sayın Kaymakam'ım hiç endişe etmeyin! Afşin halkı Mahzuni'yi çok sever ve sayar, hiçbir şey olmaz." dedim.

Mahzuni Şerif konser ekibiyle Afşin'e geldi. TEK'in misafirhanesine yerleştirildi. Benim başkanlığında bir he-

yetle Mahzuni'ye hoş geldine gittik. Afşin' de halk konseri vereceği için Mahzuni'nin gözlerinin içi gülüyordu. Herkesle samimi bir şekilde sohbet etti. Yıllarca ayrı kaldığı dostları yanındaydı. Mahzuni, "Benim bu güne kadar Afşin' de konser verme fırsatım olmadı. İlçemde konser vermeyi çok istedim ama yöneticiler çekimser kaldılar. Bana Afşin' de konser verme fırsatı sağlayan Belediye Başkanı-mız Yalçın Bey'e çok teşekkür ederim." dedi.

Akşam olmuş, Afşin Güreş Sahası hınca hınç dolmuştu. Herkes Mahzuni'nin konser alanına gelmesini sabırsızlıkla bekledi. Heyecan doruktaydı. Alkışlar, zılgıtlar, "Mahzuni, Mahzuni" tezahüratları altında alana çıktı Mahzuni. "Afşin seninle gurur duyuyor." sloganı defalarca söylendi. Mahzuni'nin yüzü gülüyordu.

Beyaz takım elbisesiyle, sol elinde sazı, sağ elini açarak güreş sahasının dört bir yanındaki seyircileri selamladı. Sahnedeki yerini aldı. Herkes pür dikkat onu izliyordu. "Konserime önce bir şiirle başlayacağım, sonra konuşacağım." dedi.

Hasret buram buram kırk sene oldu,
Dönerek bulduğum Afşin merhaba!
Dağlarınla, toprağınla, taşınla!
Gurbette kaldığım Afşin merhaba!

Su durduğun yerde cirit oynardı,
Her köşenden koç yiğitler kaynardı,
Atlasına kartalların konardı,
Uğruna öldüğüm Afşin merhaba!

Toprak toprak hamurundan yoğruldu,
Berçenek'te çamurundan doğruldu.
Senden doğdum, tüm dünyada soruldum;
Dünyaya geldiğim Afşin merhaba!

Bana afiyettir kuru soğanın.
Hükmü ne ki hükümdarın talanını?
Tükenmez ki dirgen Ali'n Doğan'ın
Hayale daldığım Afşin merhaba!

Tanrım nasip etmiş Ayran Dedeyi.
Ben böyle gurbette kaldım ne deyi?
Sende duydum emmi dayı edeyi,
Secdemi kıldığım Afşin merhaba!

Benim gönlüm sana güzellik diler,
Hoşlar diyarında bir kuzu meler,
Boşa yatmaz dede baba yediler;
Selamlar saldıgım Afşin merhaba!

Bilmem ki Mahzuni lâıyk mı sana?
Dünya bir yanadır Afşin bir yana.
Bütün köylerine bütün halkına,
Hey kurban olduğum Afşin merhaba.

Mahzuni bu duygu yüklü şiirin ardından şiirin ardından aynı duygu yoğunluğunu devam ettiren bir de konuşma yaptı. herkesi duygulandıran bir konuşma yaptı. Konuşmanın sonunda mutluluktan ağladı.

Afşin halk konseri çok büyük ilgi gördü. Kahramanmaraş'tan ve çevre illerden, ilçelerden protokol seviyesinde katılım oldu. Mahzuni, en güzel türkülerini hasret kaldığı hemşehrileri için okudu. Konser çok uzun sürdü ama hiçbir seyirci alanı terk etmedi. Konserde en küçük bir olay dahi yaşanmadı.

Bu halk konseri, Mahzuni'nin Afşin'de verdiği ilk ve son konser oldu. Çünkü büyük ozan yaklaşık dört yıl sonra 17 Mayıs 2002'de Almanya'da hayata veda etti.

Mahzuni sağlığında 20.yüzyılın en büyük ozanı seçildi. Halk adamıydı, içimizden biriydi o. Türkülerinde halkın sevinçlerini, üzüntülerini, dertlerini, sıkıntılarını dile getirdi. Yöneticilerin hatalarını, eksiklerini korkusuzca söyleyerek halkın düşüncelerine tercüman oldu. Toplumda sosyal adaleti, liyakati savundu. Ezilmişlerin sesi oldu. İktidar baskısına rağmen doğru bildiklerini, eleştirilerini söylemeye devam etti.

Mahzuni Şerif video kayıtlarında, "Beni havada ve karada da öldüğümde Berçenek'e gömün. Eğer cenazemin bulunamayacağı gibi bir ölüm yaşamışsam köyümün topraklarına cenazem gömülsün." der. Mahzuni, vasiyetine rağmen ailesinin isteği üzerine Nevşehir'in Hacıbektaş ilçesinde Çilehane denilen mezarlığa binlerce kişinin katılımıyla gömüldü. Allah rahmet eylesin. "Bu dünyanın telaşı hiç bitmez / Mahzuni Şerif bir daha gelmez."

Dileğim, Afşin'de geleneksel olarak yapılan Afşin Es-hab-ı Kehf Karakucak Güreş Festivali kapsamında, Aşık Mahzuni Şerif Halk Ozanları Festivali'nin de yapılmasıdır. Bu festivale yurt içinden ve yurt dışından ozanlar davet edilmelidir. Bu şekilde hem Mahzuni'nin hem Afşin'in tanıtımına büyük katkı sağlayacaktır. Bu sayede yeni ozanlar yetişecektir.

* * *

(KENDİ KALEMİNDEN MAHZUNİ ŞERİF)

Sn. Harun Çitil'in Dikkatine

Takdir edersiniz ki hiçbir insan anasından dünyaya geldiği yılı, haftayı, saati bilmez. İnsan bilimindeki doğal gerçek budur. Ancak ben Yeşil Afşin'imizin eski adıyla Berçenek, yeni adıyla tarlacık köyünde: Büyük amcam Emir'e göre 1941 başlarında, amcam Gül Ali'ye göre 1940 ortalarında, en büyük amcamın oğlu Hüseyin Çavuş'un not tarihlerine göre 17 Kasım 1939 yılında doğmuşum. (Resmi kayıtlarım 01.07.1943)

Adım, 1941 yılında ölen amcam Şerif'in adıdır. Ancak

onun ölümünden önce bir sevgi gereği mi amcamın adı oldu, yoksa amcamın ölümünden sonra onun anısı adına mı adım Şerif konuldu, bunu ben bilmediğim gibi yakınlarımdan da kesin bir açık ifade alamadım. Kesin bir şey varsa Kasım ayında doğduğumdur. Bu ifadelerin ortak gerçeğine bakıldığında her neyse ortasını bularak 1940 yılında doğduğum kabul edilir. Ben dünyaya güzümü açtığım yılı yedi yaşımla kabul ediyorum. Çünkü insanın en az kendini tanıyıcı çocukluk yılı ölçüleriyle mantık kazanır. Bu yüzden yedi yaşında doğduğumu varsaymaktayım.

Bu yaş tespitini 1946 yılı sayarsak işte o yıllarda Afşin'in 15 km kuzey doğusunda bir çıplak tepede gözüken yaklaşık seksen haneli Berçenek'te ilkokul yoktur. Devlet, köyümüzde çavuşluk da yapmış olanlardan Mevlüt Kul'u eğitmen olarak verir ve Berçenek'in çocukları bu insanda üçüncü sınıfa kadar okur. Temel bilgiler alırlardı. İşte bu merhum, değerli insanda ben de 1948 ve 1951 yıllarımı okuyarak geçirdim. Ancak ondan önce iki yıl kadar Elbistan'ın Alembey köyünde Hacı Lütfü Medresesinde Kur'an okudum, kıraat ve tecvit edindim. 1950'li yıllarda Berçenekte gelerek ilkokulu 1956'da bitirdim. Daha sonra Mersin Üçüncü Astsubay hazırlama ortaokuluna gittim. 1959 yılında Ankara Ordu Donatım Teknik Okulunda okudum. Şair kişiliğim, farklı kültür anlayışım nedeniyle ordumuzun iç hizmet yasasının uygunluğunu yitirmiş olduğundan 1960 itibarıyla bu okuldan ihraç edildim. Bir ara Kuleli Askeri Lisesine gitmem gerektiğini düşündüğüm sırada maalesef düşleri kursağımda kaldı.

1961 yılında ünlü Türk halk ozanı Âşık Veysel'le kurduğum arkadaşlıkla radyo ve plakçılarla keşfedildim. O günden bugüne yayınlanmış il kültür müdürlükleri bandrol adetlerine göre 453 kırk beşlik ve 12 uzun çalar LP olmak üzere 365 plak, bu plakları içine alarak 1970'den itibaren 70 albüm kaset, sekizi diğer müelliflerince ikisi kendi kaleminden 10 kitabım neşredildi.

Şöhrete ulaştıktan, ülkemi baştan sona taradıktan sonra Bulgaristan, Yugoslavya, Avusturya, Almanya, Belçika, Danimarka, İsveç, Norveç, Finlandiya, İngiltere; ayrıca Pakistan, Hindistan Singapur, Avusturalya, Japonya, İsrail gibi ülkeleri de gezdim.

Türk âşıklık edebiyatını, Anadolu mistik felsefesini, Türk İslam anlayışını, divan ve halk edebiyatı gibi eserler üzerinde ozanlık geleneğinin etkisini sunmaya çalıştım.

Önce örf ve adetlerimizin kurbanı olarak anam ve babamın göreceliği öncülüğünde bir evlilik yaptım, bu tutmadı, ayrıldım. İkinci evliliğim de kendi toyluğum ve acemiliğim yüzünden oldu. Derken bu iki evlilikten dört evlat edindim. Üçüncü evliliğim aynı kültürü paylaştığım bir insanla, bir edebiyat öğretmeni olan Fatma Hanım'la oldu. Ondan dört çocuk sahibi olunca şimdi bana sekiz çocuk beş torun sahibi Mahzunî diyebilirsiniz.

Bir zamanlar, geçmişte olan diğer Türk halk ozanları gibi sistemle ters düştüğümde yanlış anlaşıldım ve birtakım mahkûmiyetlerim oldu. Ancak ben bunlara hiç küsmedim, kırılmadım. Çünkü ozanlık misyonunda yatan en baş erdemlerden birisi toplumculuk ruhudur. İlk hazmı ve olgunluk işareti de devletin, insanların ve Allah'ın yasalarına hamiyetle yaklaşmaktır. Ben bunları yaptığımı düşünmekteyim. Ve ülkemi taparcasına sevmekteyim. (1)

AFŞİN HASRETİ

Dile kolay hasrete boş vermesi,
Ayrılalı kırk yıl oldu Afşin'im!
Duman duman Binboğa'yı görmesi,
Neden böyle hayal kaldı Afşin'im!

Ayran Dede köpürerek coş eder,
Bir damlası bin gönlü hoş eder,
Ashab-ı Kehf dolu derdi boş eder,
İnananlar şifa buldu Afşin'im!

Atlas'ında kekliklerin sekişir,
Düğün olur atlıların takışır,
Güzeller cenneti sana yakışır,
Neyleyim ki miyat doldu Afşin'im!

Dede Baba sana vermiş niyazın,
Bir başka güzeldir yazın, ayazın.
Varam dedim, varamadım bu yazın;
Felek bizi zebun kıldı Afşin'im!

Emirli'nin koç yiğidi kor gibi,
Aristıl'ın bıçkın atı tor gibi,
Niçin olsun seni sevmek zor gibi,
Sana gönlüm nice yıldız Afşin'im!

Kader midir yeşilinle solduğun,
Bu derede gamlı gamlı kaldığın,
Mahzunî'nin sana kurban olduğun,
Sen bilmedin, dünya bildi Afşin'im!(2)

(1) Mahzunî'nin kendini anlattığı bölümlere (otobiyografiye) müdahale edilmemiştir.

(2) Mahzunî'nin otobiyografisiyle birlikte faksla gönderdiği şiir.

MAHZUNİ ŞERİF’İ ANLAMAK

Beni en çok yoran, üzen konuların başında birini, bir şeyi “anlamamak” gelir. Anlamamanın ardından “keşke-ler” gelir.

Enemiz ve tarafgirliğimiz çok zaman doğruyu anlamamıza engel olur. Keşke böyle düşünmeseydim. Keşke benliğimi öne çıkarmasaydım. Keşke araştırsaydım dememek için doğruyu doğru anlamak gerekir.

“Kendi Pencereyden BEŞ ÜNLÜ OZAN” kitabımı hazırlama aşamasında, yazılan eserleri incelerken, yorumları değerlendirirken ölçüm; doğruyu anlamak, kaynaklara dayanmayan afakî bilgileri, taraflı düşünceleri bir yana koyup Mahzuni ve diğer dört ozanımızın sanatını, memleket ve insan sevgisini, değerlerimizi, kültürümüzü öne çıkaran eserlerini doğru anlamaktır.

Bu ozanlar arasında en çok sağa sola savrulan, ileri geri sıkıntı çeken Mahzuni Şerif’tir.

Bir yanlışımız da ozanın sanatı yerine şahsını konuşmak. Bizi ilgilendiren sanatı olmalı. Kısmen de biyografisini bilmemiz gerekir. Özeli kesinlikle sanatının önüne geçmemeli. Biri şairin, yazarın sanatını, eserini değil de özelini konuşuyorsa kanaatim şu olur: Bu kişi ya sanattan, eserden anlamıyor ya da art niyet taşıyor veya magazin derdinde. Bu kalıptan doğruyu anlamak çıkmaz.

Kimileri Mahzuni’nin iki beytini bile yorumlayamadan hakkında aklına geleni söyler. Ön yargısı “doğruyu anlamasına” mani olanlar da olur. Algi da anlamasına, daha doğrusu “doğru anlamasına” mani olur.

Bir konuyu değerlendirirken şartlara, ortamına, zamanına göre değerlendirmek gerekir. Dün dün de kalabilir.

Âşık Mahzuni’yi doğru anlamak için objektif bir gözle değerlendirmek istedim.

Mahzuni son dönemin en ünlü ve önemli ozanıdır. Binlerce eserinden 453 adet 45’lik plak, 12 uzunçalar, 70 albüm, 10 kitap bırakmıştır. Bu kadar eserde ne tekrar var ne başkasına benzeme var.

Hepsi özgün eser. Halk edebiyatının sanat değerlerini görürüz. Konuları; gurbet, yokluk, adam kayırma, sıra özlemi, doğa vb. Tür olarak da taşlama, koçaklama, ağıt, aşk, lirik vb.

Mahzuni halkın dertlerini kendine dert eder, adeta bir şikâyetname olur:

Milletin sırtından doyan doyana,
Bunu gören yürek nasıl dayana?
Yiğit muhtaç olmuş kuru soğana,
Bilmem söylesem mi söylemesem mi?

Köşe dönücülere, haksız kazanca bakın nasıl karşı çı-

kar:

Mısır satıyordun iki yıl evvel,
Gardaş defineyi nereden buldun,
Baktım defterine vergi ne gezer,
Gardaş defineyi nerede buldun.

O dönemdeki sağlık problemlerini, yokluğun getirdiği sıkıntıları kendi eseri “Amman doktor bak bebeğe!” eseriyle dillendirir.

Berçenek’ten yaya geldim,
Amman doktor bak bebeğe.
Beşiğini elden aldım,
Amman doktor bak bebeğe.

Bunun yanında Mahzuni Şerif, şair dostu Abdurrahim Karakoç’a ait olan şu dizelerin de içinde bulunduğu “Doktor Beğ” şiirini de türkü yaparak adam kayırmayı eleştirir ve fakirin durumunu gözler önüne serer.

Memur gelir karşılarsın köşeden,
Zengin gelir kırılırsın neşeden,
Öte kaçma bizim garip Eşeden,
Bakıp boynundaki kire doktor beğ.”

Eğitimi, sanatı, düşünceyi, gelişmeyi önemser; bunların iyi yanlarını bir an önce halkında görmek ister:

Ah ne olur bizim köyde,
Herkesi okur göreydim.
Altmış bulmuş babamda,
Bir günlük fikir göreydim.
Göreydim de ben öleydim.

Dindiren yok mu acımı,
Süren yok mu ilacımı?
Köyde on yaşlı bacımı,
Kilimler dokur göreydim.
Göreydim de ben öleydim.

Ailesinden, köyünden başlayarak herkeste bunları görmek istiyor. Bu nasıl yüce bir duygu, nasıl bir memleketini, insanını yüceltmek isteği.

Mahzuni’nin vatanseverliği had safhadadır. Emperyal güçlere karşı çıkar, tırnakları sökölse de hapislere atılsa da doğrusunu savunur:

Türk Milleti Türk Milleti!
Nerden gelmiş elin iti?
Bu gidişin sonu kötü,
Amerika katil katil!

Bunu 1970'lerde söylemiş. Dünyadaki devletlere ve bize yaptıklarından iyi anladık sanırım ABD'yi.

Mahzuni de sıla özlemi had safhadadır. Köyünü, kazasını unutmaz. Türkülerinde buram buram memleket sevdası kokar.

Vay göresim geldi Berçenek seni!
Dumanlı dumanlı oy bizim eller.
Nasıl unuturum körpe yavrumu?
Dumanlı dumanlı oy bizim eller.
Oturup ağlasam delidir derler.

Devam eder herkesi Afşin'e çağırır;

Yolcu yolun düşer ise
Gel bizim Afşin eline.
Çamur yola basa basa,
Gel bizim Afşin eline.

Gel gel yolcu gel, Eshab-ı Kehf'e.
Eshab-ı Kehflerde sürülmez sefa.
Gel gel yolcu gel, Afşin eline
Afşin ellerinde sürelim sefa.

Yedilerle Koyuntaşı,
Oradadır Kırklar başı,
Peygamberin can yoldaşı,
Gel bizim Afşin eline.

Dost Mahzuni Afşinlidir,
Ey yolcu gerçeği budur,
Berçenek bir unsurdur,
Gel bizim Afşin eline.

Elini, köyünü "oturup ağlayacak kadar seven" bir yüreği ve sevdası vardı Mahzuni'nin.

Mahzuni kardeş kavgasını içine bir türlü sindiremez:

Boşa dövüşmeyin bizim yiğitler,
Sizi vuranlar vurulmuyor ki...
Kim bilir nerede hangi koltukta?
Kömürde tarlada yorulmuyor ki...

Yeni adı çıkmış sağ ile solun,
Tarihte borcu yok kullara kulun,
İki yanı birdir yattığın çulun,
Bilirsin ölenler dirilmiyor ki.

Sağdaki soldaki gençleri "bizim yiğitler" diye sahipleriyor. Kulların kullara borcunun olmamasını nasıl bir ifa-

de zenginliği ile anlatıyor. Mahzuni'yi anlamak bunlardan geçiyor işte.

En yakını olsa da aynı düşünceyi paylaşıp da kendini işe alsa da haksızlığa, beleşçiliğe karşı çıkar.

Bunun en güzel örneğini Murat Karayalçın'a danışman olmasında gösterir. Murat Karayalçın'ın sanat danışmanı olur ama Karayalçın Mahzuni'ye hiçbir şey danışmaz. Mahzuni, Karayalçın ile görüşmek için onun yanına gider. "Ben başkana danışacağım der." ama bir türlü onunla görüşemez. Sonunda "danışılmayan danışmanlıktan" istifa eder. Bir de türkü söyler, ayrılır.

Sözler verdi gardaş gardaş konuştu,
Berhan' inan Talip' inen buluştu,
Ne yüzümü gördü ne de tanıştı,
Ben Karayalçın'a danışman oldum.

İhtiyacı olduğu halde o maaşı elinin tersiyle iter. O danışmanlık konusu bu günde devam ediyor bence.

Mahzuni fikren farklı olsa da dertleri ve konuları bu milletin ozanlarıyla birlikte çalar söyler. Halkımıza birlik, beraberlik mesajı verir. TV kanallarında Abdurrahim Karakoç ile birlikte Murat Çobanoğlu'nun programına çıkar, atışma ve söyleşi yaparlar.

Büyük halk şairi Abdurrahim Karakoç'a;

Az değildir Karakoç'tan aldığım,
Boşa mıydı Mahzunilik bulduğum,
Sen ben söylemezse kurban olduğum,
Bizdeki ozanlık bozuk değil mi?

Ne diyor Mahzuni Karakoç'a "Milletin derdini, sıkıntılarını ozanlar söylemeli, yoksa ozanlığımız olmaz." diyor. Kime diyor? Fikren birbirlerine uymadığını düşündüğümüz Karakoç'a diyor. İşte "Mahzuni'yi anlamak" dememin sebebi bu.

Mahzuni tartışmaya ve acabalara gerek kalmadan bakin kendini nasıl tanımlıyor;

Beni merak edip şüphe duyanlar,
Kendini bilmezlerin telaşımı ben.
Aslım Horasandan toprağım Afşin,
Elbistan düzünün bir taşıyım ben.

Bir gün âşıkların kara gününde,
Ah çekip dolaştım sevda çölünde.
Kur'an da okudum mürşit önünde,
Saz çalıp söyleyen Bektaşî'yim ben.

Mahzuni kendini merak edenlere, kulaktan dolma yakıştırma yapanlara, bilmeden bilenlere böyle cevap verir. Beni anlayın diye...

Son döneminde katıldığı bir TV programında; "Tür-

külerim zaman zaman bazı siyasi çevrelerce iyi karşılanmaz. Ben onun faturasını ödedim. Sol cenahta büyüdüm ama sağcının da solcunun da Mahzunisi oldum. Ben ne mutlu insanım diyorum.” der.

Mahzuni Şerif ölmeden kendini anlamayan ve üzenlerin pişmanlığını görür. Bunu şu şiiriyle anlatır;

Ne dedimse halka hiç yaramadı,
Ben gittikten sonra ararlar beni.
Boşa cahillerin gözü karardı,
Kuru çene ile yorarlar beni.

Mahzuni Şerif'im gayrı gam yemem,
Ondan ötesini kimseye demem.
Ufak vücuduma kefen istemem,
Varsa insanlıkla sararlar beni.

Eserleri ile kendini, dünyasını, görüşlerini, hayallerini anlatmış Mahzuni.

Bize düşen görev onu insanlıkla sarmak ve anlamak olmalıdır.

KSÜ Afşin MYO, kampüsüne Mahzuni Şerif adını verdi. Afşin'den köyü Berçenek'e giden caddeye, Kahramanmaraş Onikişubat ilçesindeki bir parka adı verildi. Yine Merkezdeki bir oklumuz da Mahzuni Şerif ismini aldı. Kahramanmaraş Büyükşehir Belediyesi Edebiyat Müzesinde Mahzuni Şerif bölümü ayrıldı.

Amasya iline girerken Ferhat ile Şirin Âşıklar Müzesinde Mahzuni Şerif'e bir köşe ayrıldığını gördüm ve çok duygulandım.

Alkış Dergisi, Mahzuni Şerif özel sayısı çıkardı. KSÜ Güzel Sanatlar Fakültesi, "Mahzuni Şerif Günü" düzenledi. Hakkında yazılan "Kendi Pencereyden BEŞ ÜNLÜ OZAN" adlı kitabım da bir vefa borcu olarak kaleme alındı. Yine ölüm yıldönümünde Yarpuz dergisinin de Mahzuni Şerif sayısı çıkarması, "insanlıkla sarmanın" bir kısmı bence. Bunlar yeterli mi, elbette değil.

İller, ilçeler, ülkeler sanatçılarıyla, sanat eserleriyle tanınır ve bilinir. Âşık Veysel olmasa Sivrialan'ı kim bilir? Mevlanasız bir Konya olur mu? Mimar Sinansız Türkiye düşünülebilir mi?

Sanatçısını yücelten, tanıtan, anlatan, eserlerine sahip çıkanlar, hattı zatında kendilerini yüceltirler.

Yaşadığı çağını aşan, yerelden ulusala, ulusaldan dünyanın ozanları arasında ismi anılan Mahzuni Şerif'in 1940 yılında Berçenek'ten başladığı hayat yolculuğu, Almanya'nın Köln şehrinde 17 Mayıs 2002 de sonlandı. Rahmetle ve minnetle anıyorum. Mekânı cennet olsun.

Mahzuni Şerif Cırık eserleriyle Mahzuni' dir. Eserleriyle aramızda yaşamaya devam edecektir.

Mahzuni; iline, ilçesine, köyüne, insanlığa değer katan değerimizdir.

Ramazan DEMİRTAŞ

MAHZUNİ ŞERİF'E

Berçenek'ten çıktı yola,
Durdu Mahzuni Mahzuni.
Halkı ile hep kol kola,
Girdi Mahzuni Mahzuni.

Çeşmi siyahı ıslandı,
Dumanlı dağa yaslandı,
Düşünü dövüp uslandı,
Vurdu Mahzuni Mahzuni.

Kırk yıl sonrasını gördü,
Çileli bir hayat sürdü,
Hep zulüme karşı durdu,
Yerdi Mahzuni Mahzuni.

Sevgide aradı dini,
Yıktı dünyanın bendini,
Ülkesi için kendini,
Yordu Mahzuni Mahzuni.

Eserdi Maraş'ın yeli,
Nerde, dedi Ala Deli.
Piri Hacı Bektaş Veli,
Erdi Mahzuni Mahzuni.

Ünü dünyaya sığmadı,
Para altın pul yığmadı,
Korkmadı boyun eğmedi,
Hürdü Mahzuni Mahzuni.

Hurman çayı ters akmadı,
Selim'e kızlar bakmadı,
Domdom kurşunu sıkmadı,
Yardı Mahzuni Mahzuni.

Zevzekle kimi taşılayıp
Abur cuburu haşlayıp
Kuru soğanla kışlayıp
Yerdi Mahzuni Mahzuni.

İnce bir kar yağar daha
Afsin'de kaldı Yemliha
Aha Memmet emmi deha
Derdi Mahzuni Mahzuni.

Keyfo Ağa gelip gitmez
Cafer'in ocağı tütmez
Gariban'ın gücü yetmez
Birdi Mahzuni Mahzuni.

ÂŞIK MAHZUNİ ŞERİF... YA DA “KATİL AMERİKA!”

Tam bir gönül adamıydı o! Sazıyla ve sözüyle Anadolu insanının gönlünde yerini alan, fakat sistemle hiçbir zaman barışık olmayan yönüyle de bilinen; çağımızın ender halk ozanlarından biriydi Âşık Mahzuni Şerif.

Aslen Kahramanmaraş'ın Afşin ilçesine bağlı Berçenek köyündendi. 1940 doğumlu olup, 17.05.2002 yılında 62 yaşındayken “ecel”le tanışmıştı. Küçük yaşta Elbistan'ın Alembey köyünde Hacı Lütfü Efendi'nin medresesinde Kur'an, kıraat ve tecvit dersleri almış; dinî ve ilmi halî bilgileri öğrenmişti. Daha sonra 1958 yılında, Ankara Ordu Donatım Teknik Okulunda okurken; 1961'de Âşık Veysele'le aşinalığının ardından kısa süre içinde radyo ve plaklar tarafından keşfedilmişti.

Uzun süre konserler ve yurt gezileri derken Grafson plaklarıyla Türkiye çapında isim yapmaya başlamış, o günden sonra da İl Kültür Müdürleri bandrol adetlerine göre; 453 kırk beşlik ve 12 uzun çalar LP olmak üzere 365 plak, 1970'den itibaren bu plakları da içine alan 70 albüm kaset; sekizi diğer müelliflerce, ikisi kendi kaleminden 10 kitabı neşredilmişti.

Türk Âşıklık Edebiyatını, Anadolu mistik felsefesini, Divan ve Halk Edebî şerhleri üzerinde ozanlık geleneğini sürdürmeye çalışmıştı mütemadiyen.

Gurbetçilerimizin yoğun ısrarlarına dayanamayarak konser için gitti Almanya'da; ölümünden birkaç gün önce nükseden rahatsızlığı, sanatçının yaşamına son noktayı koymuştu.

Âşık Mahzuni Şerif şahsen çok sevdiğim yiğit bir direnişçi, iyi bir sanat erbabı ve yüreği yanık bir dost hemşehrimdi. Türkülerinde daima ezilenlerin öykülerini nakşetti. Hor ve hakir görülenlerin makamdan kovulanların, sistemin azizliğine uğrayan bağı yanık garibanların türküsünü söyledi. Bu yönüyle de halka tepeden bakan ve halkı adamdan saymayan ucube zihniyetin hışmına uğradı yeterince.

Kendisi, her ne kadar sevmediği metropollerin beton yapıları arasında ihtişamlı bir ömür tüketse de biliyorum ki onun gönlü Anadolu'nun bozkırlarında, kekik, sümbül kokan yaylalarında, köyünün kerpiç evlerinde ve bağ damlarındaydı. Dolayısıyla türkülerinde hep sıra hasreti, doğup büyüdüğü köyü, Binboğa dağları ve o yörenin bir Dirgen Ali'si, Çürük Hasan'ı, Mehmet emmi gibi şahsiyet-

ler ve de başkaca nesnelliği olan tümü şeyler; onun vazgeçemeyeceği temalardan, değerlerdendi. (Meselâ bir “Katil Amerika” hicviyesi, hâlâ yere düşmedi ve yürürlüktedir. Gerek yerli işbirlikçi gerekse yabancı emperyalist zihniyete karşı başkaldırı tarzındaki çalıp söylediği türküler, geçerliliğini aynen korumaktadır.)

Yine biliyorum ki bedenlen buralardan ayrı kalsa da, ruhen kendi yöresinde ve yörüngesindeydi kuşkusuz. Ülkemizin bir sinsi plan gereği çeşitli kamplara bölündüğü yıllarda, kıskırtılmaya müsait gençler öncülüğünde; kendi memleketinde bile bazen kâfir, bazen zındık yaftasıyla taşlandı, yuhalandı, dışlandı. Ve bu yüzden memleketine biraz kırgın, biraz sitemliydi.

Badehu, yıllarca fevrî hareketlerin tekrar tezahüründen çekinerek buram buram özlemini duyduğu köyünden, kasabasından, elinden ve aşiretinden hep uzaklarda kaldı. Ama hemşehrilerine hiçbir zaman küsmedi ve alâkayı kesmedi.

“Ne için sen bana küstün Elbistan/ Ben diken dermiyim gülüne senin” özdeyişiyle; “Yolcu yolun düşer ise/ Gel bizim Afşin eline” özdeyişi, onun sılasına ne derecede düşkün bir ozan olduğunun göstergesidir. Âşık Mahzuni'nin, zamanaşımı içerisinde şanın, şöhretin ve alkış tufanlarının arasında sıkışıp kaldığı gençlik yıllarında birçok hatası olmuştur mutlaka. Ancak hataya düştüğünü geç vakitlerde de olsa anlamıştı.

Hülasa, Âşık Mahzuni Şerif'in gümbür gümbür öten sazı ve de sazıyla mezceylediği koygun türküler; tahminim o öldükten sonra daha da belirginlik kazandı ve dillere tam yerleşti. Ve ayrıca gönüllere taht kurdu. “Kul kusursuz olmaz!” düsturundan hareketle yitirdiğimiz değerli ozanımızı ölüm yıl dönümünde bir kez daha anıyoruz böylece...

VE BİR KESİT

Konu ile direkt ilgili, fevkalade üzücü ve düşündürücü bir olay!.. Söz konusu halk ozanı Âşık Mahzuni Şerif'in, doğup büyüdüğü Berçenek köyündeydim dünkü gün. Dediğim gibi, ünlü ozanın ölüm yıldönümü münasebe-

tiyle hüznü vardı, sessizlik vardı herkeste! Olay, esasında başkaydı onlarca!.. Köy kıraathanesinde toplanan köylüler daha yeni gelmişlerdi Hacı Bektaş'tan. Bağlılarında yetiştirdikleri ve fakat dünyaya mal olmuş böyle bir ozanın sağlığında yaptığı "vasiyet"inin zıddına Hacı Bektaş'a defnedilmesini hazmedemiyorlar, burunlarından soluyorlardı adeta. Bu hususta eşini ve bir takım sol tandanslı alevi derneklerini suçluyorlardı.

Berçeneklilerin isyanı, ellerinde bu kadar açık delil varken Fatma Mahzuni'yi bir türlü inadından vazgeçiremediklerine yönelik. İstismarcı vakıf ve derneklere de oldukça öfkeli. Yine ozanın beyanına uyulmayarak, sağlığında istemediği halde eciş bücüş heykelinin dikildiğini ve mezarının betonlarla kaplandığını aktaran köylüler; ozanın kaya parçasına kazınmış, "Ulan yalan dünya senden usandım/ Kimler geldi geçti mazinden senin?" dizesine alternatif olarak, eşi Fatma Mahzuni'nin sonradan; "Fadime gelin" türküsünden dizeler yazdırdığı hususunda son derece rahatsızlar. Mezar taşında, "Fadime gelin türküsünün ne gereği var?" diyorlar.

Konuyu medya gündemine taşımak isteyen Berçenekliler, ancak birçok medya kuruluşunun kendilerine sıcak bakmayarak zikrettikleri vakıf ve derneklere arka çıktıklarını vurguladılar. (Hem de yazarçizer ismi vermek kaydıyla...) Ve en dikkat çekici mevzubahis ise; Mahzuni Şerif'in biraderi Salman'ın, Fatma Mahzuni tarafından göçe zorlanması ve yengesinin hışmına uğraması...

Salman'ın elan oturduğu ev de dâhil, 100 dönümlük bahçe ve arazi aile kararıyla Mahzuni'nin ölümünden evvel mezar yeri tahsisine ve de "hayrat"lığına bağışlanmış. Salman da ağabeyinin mezarı başında ve çevresinde bir nevi bekçilik yapacakmış. Tabii iş bu şekilde gerçekleşmeyip ağabeyi Hacıbektaş'a defnedilince yapacak bir şey kalmamış.

Fatma Mahzuni, Salman'ın mezar nakli mücadelesine ve sözde olayları provoke etmesine canı sıkılarak, oturduğu evinden tahliyesi için mahkemeye başvurmuş ve kazanmış da... Salman, şimdi sekiz

baş nüfusla iki arada ve bir derede gün sayıyor ve çevre köylerden ev arıyor! Dert küpü Salman!..

Arşiv yazısı

Fotograf / Mahzuni Şerif Kabri - Hacıbektaş

Âşık Mahzuni Şerif'in, bizzat görüntülü ve kendi sesinden vasiyeti ile ilgili video kasetini bize de izlettiler. İçerik itibarıyla aynen şöyle: "Köyümün tezek kokusunu, dünya krallarının saray bahçesine değişmem! Nerede öleceğimi ancak Allah bilir! Eğer havada, karada, denizde fark etmez; nerede ölürsem öleyim beni parçalarım ile birlikte köyüme getiriniz ve köyüme defnediniz!" Özet bu, lakin daha devamı var!..

Ayrıca defalarca, "İhtişamlı mezar istemeyip Anadolu'nun yosun bağlayan kayalarından iki parçanın ayak ve başucuna dikilmesinin yeterli olacağını..." söylemiştir.

ADIN HIÇ SİLİNMEYECEK SEVGİLİ MAHZUNİ BABA

*Kimi murat almış gezer salınır / Kimi yaralanmış bağı delinir
Birgün şu dünyadan adım silinir / Hani bizim Mahzuni'miz derler oy*

“Özgürlük, adalet ve kardeşlik türkülerinin ozanı Âşık Mahzuni Şerif, 17 Mayıs 2002 tarihinde Almanya Köln’de yurdundan uzak bir hastanede yaşama veda etti.”

Eski gazete kupüründe bunlar yazıyordu. O zamanlar böyle önemli haberleri kesip sakladığım bir dosyanın içinde buldum. Dergide bu ayın konusunun Mahzuni olduğunu okuduğum andan itibaren içimde konu ile yazma arzusu uyanmış kaynak arayışı içindeydim. Kütüphanemi karıştırırken elime geçti. Malumunuz zorunlu “Corona” mahpusluğu günlerindeyiz. Okumayı ve yazmayı bırakmayıp aksine sürdürmemiz gerektiği günlerdeyiz. İşte tam bu sırada, beni gör dercesine ayaklarımın dibine serilmişti eski gazete parçası.

Yine aynı dosyanın içinden, bu habere iğnelediğim başka kâğıt parçaları da vardı. Mustafa Balbay tarafından 19/02/2002 tarihinde yani ozanın vefatının iki gün sonrasında yazılan şu satırları da kesip saklamışım. Bir kısmını sizlere aktarayım...”Onlar yüzyıllardır düşüncelerini korkmadan, açık yüreklilikle, herkesin anlayacağı bir dille toplumla paylaşıyorlar...” diyordu yazısında Balbay. Gerçekten de öyle. Asıl adı Şerif Cırık olan Âşık Mahzuni tıpkı kendisinden önceki ozanlar gibi; öne çıkmak, eserlerinden çok para kazanmak için çaba harcamadı. Bütün çabası üretime dönüktü. Biraz derinleşen bir sohbette hemen bir kâğıt kalem alır, adını soyadını yazar gibi oracıkta 3–4 dörtlük birden yazardı...

Yazının başı gelmişti ya gerisi çorap sökücü gibi gelir diyerek bilgisayarımın başına oturdum, yazdım ve yazdım. Elimin altında böyle belgeler olduktan sonra yazmak olmazdı.

Asıl adı Şerif Cırık olan Mahzuni Şerif, 17 Kasım 1939’da Kahramanmaraş’ın Afşin ilçesinin Berçenek köyünde doğdu. Berçenek’te ilkokul olmadığı için Elbistan’ın Alembey Köyü’ndeki Lütfü Efendi Medresesinde Kur’an eğitimi aldı. Ancak 1956 yılında kendi köyüne ilkokul gelmesiyle birlikte birlikte buradan mezun oldu. Askeri okuldaki eğitimini çeşitli nedenlerle yarım bıraktı. 1960’lı yıllarda en parlak günlerini yaşadı. Plaklar, kitaplar yayınladı; konserler, radyo programları birbirini izledi.

Edip Akbayram, Arif Sağ, Selda Bağcan ve daha nice sanatçıdan dinlediğimiz eserlerinde Pir Sultan Abdal’ın, Karacaoğlan’ın, Seyrani’nin izini sürdü. Halkına hiç ihanet etmedi. Onların sorunlarını taa yüreğinin derinliklerinde hissetti. Bunları türkülere dökerken kalbinin sesini beyninin kıvrımlarından geçirdi, nihayet sazla buluşturdu. Hem de korkmadan ve yılmadan.

Peki, çağımızın Pir Sultan’ı Mahzuni Şerif’i nasıl anlatmalı? Bazen 5 yaşındaki bir çocuğun saflığına, bazen de asırları devirmiş bir bilgenin kişiliğine bürünen gönlünü ayaklara tırap etmiş, “Dumanlı Dumanlı Oy Bizim Eller”, “Bugün Ben Şahımı Gördüm”, “Yuh Yuh”, “Zevzek”, “Kırvem”, “Boşu Boşuna”, “Nem Kaldı”, “İşte Gidiyorum Çeşmi Siyahım”, “İnce İnce Bir Kar Yağar”, “Kanamam Değdi Sevdaya”, “Kolum Nerden Aldın Sen Bu Zinciri”, “Bebek”, “Gizli Gizli”, “Dokunma Keyfine”, “Mehmet Emmi”, “Amerika Katil Katil”, “Yaralarım”, “Ben Alevi Olamam ki”, “Sarhoş”, “Gücenme Hey Sofu Baba”, “Bilmem Ağlasam mı”, “Darıldım Darıldım”, “Bu Yıl Benim Yeşil Bağım Kurudu”, “Göreydim öleydim”, “Dom Dom Kurşunu”, “Bulamadım Ben Beni”, “Berçenek’ten Yaya Geldim”, “Tersname” isimli eserleriyle on binlerce gönülde taht kurmuştu.

Halk âşıklığı geleneğinin önceki temsilcileri ve günümüz halk ozanlarının izinden giden Mahzuni, Âşık Veysel Şatıroğlu gibi halk ozanlığı geleneğini yozlaşan kalıpların dışına çıkarak sürdürmüş, böylece özgünleşmiştir. Dolayısıyla henüz yaşamdayken halka mal olmuş, Anadolu’nun her yerinde beğeni kazanıp benimsenmiştir. Bunda günün yönetimlerine doğruları, eğrileri, yanlışları ne pahasına olursa olsun söylemekten çekinmeyişi de elbette en önemli etmenlerden biridir.

İlhan Selçuk’un bir yazısında aktardığı gibi şöyle demektedir ozan: “Ben bir Cumhuriyet ozanıyım. Ömrüm vefa ettikçe bu anlayışımı ölünceye kadar koruyacağımı sanıyorum. İnsanı kible edinmiş, gönlü Kâbe olmuş olanlara, bütün halklara saygıyla bakanlara selam olsun!”

Bu sözleri onun için bir yemin, bir ant gibidir. Verdiği sözden hiç ödün vermemiştir. Başu bu yüzden sık sık belaya düşse de bundan vazgeçmemiştir. 68’in devrimci önderlerinden Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan ve Hüseyin İnan’ın idam edildiği dönemde başbakan olan Nihat Erim için yazıldığı iddia edilen “Erim erim eriyessin” türküsünü plağa okuması yüzünden hapse atıldığı olay, bunun en bariz örneğidir. Türkü sözleri şöyleydi: Köşkün sarayın yıkılsın / Erim erim eriyessin / Umudun suya dökülsün / Erim erim eriyessin / Sürüm sürüm sürünesin.

Halkın ozanı halkının sesi 17 Mayıs 2002 tarihinde aramızdan ayrıldı ama ezgileri ile yaşamaya devam etmektedir. “Adın hiç silinmeyecek Sevgili Mahzuni Baba.”

İşte eski bir gazete kupüründeki solmuş sararmış satırlardan ortaya böyle çıktı bu yazı. İlkbaharda bir gülün yeni filizler vermesi gibi...

MERDO

kalk gidelim dağlara kekik kokusuna
gurubu kızıl saçlarından içelim şafak sökmeden
ayın mavi yağmur banyosunda efkarın yanık bestesini ıslatalım Merdo

sırılsıklam kuş sürülerinin altında
çoban yıldızının geceye soyunan ince teninin seyrinde
kozalaklara doluşan yüreklerimizi Merdo
vaktin kıpırtılarında yudumlayalım
çıkalım Bozyer'in dağlarına
ucu açılan gönül mektuplarımdan sana sarhoş nüshalar indireyim
sincaplar çıkartsınlar gövdesinden yaşlı çınarların meraklı bakışlarını
meşe palamutları çatırdasın meşkinden
derinliklerime kök salan saçlarının inci siyahı yelleriyle
alazlarımın gelgitlerine vuran hasretleri dindireyim
buğulu dokunuşlarından dağılsın yüzüne nağmelerin alaca tutan yemişleri
karıncalar uyansınlar uykularından toplansınlar arda kalan kırıntılarından narında hallerimizi
ebabiller konsun usaresine sızlayan sabahlarımızın
su içsinler ıstırabımın sana ağlayan saydam gözelerinden Merdo
oy beneklerine doymadığım kırlangıç çıkığı omzumda
ağrım bağıra çağıra doğurduğum orkidem yabani koylarımda

Pınarbaşı'nda yerlere saçılan al kanlarında açsın gelincikler
küstürdüğü lalelerin çeşnilerinden aksın ışıgım
kırılsın ciğerlerime batsın kaburgaları suyunun kıymığından tütsün
gerisin geri hışmına çarpsın seni benden alan figanlarında kalsın yen-i ayrılığın

Mahzuni üflesin ölümsüzlüğün ensesine
yanı başıma damlayan cemrelerimizin bucaksız kanatlarıyla es
kirpiğimde kırılsın ağıtları dilek ağacının
dudaklarımızın izlerinde yarılan çaylara ovalansın yıldızlar
çayırıklarda seken serçelerin cıvıltısından süzölsün üryan kırsığın şeffaf yeleleri
don vurmuş çağlayanların gümbürtüsünden kalksın Merdo
çığlık çığığa ekilsin kavuşamayanların meramına ah viran bağırdan çıkan kelebekler
beyazları giymiş endamdan sivrulsun
yaşmağımın oyasında açan yarpuzların fuşyalanan morundan yağsın ahularıma ahuların

oy Merdo Merdo şeref namus
Merdo arz-u semalarımın kılçığında bir garip Hüma kalışım

ah bakmalara kıyamadığım aşerdiğim kaderim ahımda
serilmeden örtüsü suskunluğumun omuzlarda kırılan yasına
sana şarkılar söylediğim tepelerin yoncalı sırtlarından
yollarına çözülen fistanımın pür hun kuşağından dökül azgın yareme
kırmızıya goncalansın ağızlarında bitsin Afşin bülbüllerin laleler
ters yüz düetlerinden damlasın kardelenlere şule-i ateşleri çiseleyişlerin

bulutlar düşün yatağından yamaçlar cam göbeği mızraplarını taksın sinelerine ufkun
tutuşsun yankılarımda çırılçıplak nehirlerin çalkalanan dansı
gün kurusu şiirler ezberimde
senden seni geçtiğim can çekişmelerin yansıyışlarından eğil
uçsuz bucaksız çırpınışlarımdan doğsun ruhuma ruhun

kesip attığım örgülerim sürüklensin nazarında
dibe vursun canıma takılan kanatları anemonların
Pınarbaşı'nda iki eli yanlara düşüşünün nefesimde boğulduğu
nefesinden nefes ver
yarılsın göğsümden fişkırsın kızıl tutamlarında filizlensin seherler

oy Merdo yağızım cılız başağım bağlarımda
körpeciğim başımı ayakta tutamayan bedenimde
esansım gurbetim kulak arkası şelalelerimde

kavuşun rüzgârlar deli kısırağıyla
dinlendire dinlendire sevdiğim düşlerin şebnemli şavkı kavislerimde

diz çökeyim nefesinden öpeyim ah öpeyim çekildiğin kumsallarından
boynundan dolayan kabak saplarını atayım gönül deryama
karşıdan gelişlerinin nargilesini yakayım / seveyim ah
parmaklarının duruşlarına konan serinliğinden kuşlarına dağlanayım

tütün sarayım Merdo / çınar yapraklarından ah öylesi bir cigara tütüreyim
gülüşlerinin teri yuvarlanırken şuramda sen şöyle dur
bir daha bir daha konayım kıyısız kaynağından şahlanan ezgilerine

kasketinle su taşıyayım ovaların kuzu sancısına
susuz kalmış diyarlarına serpileyim / nem vereyim güç

menevişlerimde demlediğim harelerinden çay süzeyim
gelinciklerin salıntılarında saçılalım fısıltılarının etkisine
güvercin sütü sağayım
katılayım hamuruna karışayım uslarından tan yırtıklarına sıçrayayım
çatısız ocağımızın efkarlanan başından mayısları damıtayım incinen sessizliğine
mehtabı çekeyim gireyim soğumasın sıcaklığına

uyanmadan henüz sevincime ilk irislerini emip güneşin
sürmelerinin engin denizleri sayıklayan uçlarından bırakayım

Mahzuni Şerif sevda çalsın bizden aşk
biz seninle göz göze diz dize koptuğumuz tellerinden vefanın
kuyruğu nurdan ışık salıncağımızın kundağında

uçuş uçuş dalgaları koynumuzdan taşan yeşil topuklu kibirli vadilerin edasından
rüzgarı yelelerinden süren kısırağımızın boşalan dizginlerinden Merdo
sur baharlara kopalım

bir kız doğsun bir oğlan / bembeyaz gelinliğimin eteğinden kucağına
koştursunlar safir bahçemizin susmayan coşkusunda
kehribar tespihimiz umutların boynunda

etme Merdo / kalk gidelim
bak dağlar sırtladı sırtlayacak özgürlüğümüzü
daha türkülere sevdamızın kinasını yakacağım...

Erol BOYUNDURUK

UMUTSUZ BEKLEYİŞ

Rüzgârlar kokunu getirmez oldu,
Yeller Mahzuni'mi bulamıyorum.
Hasretin çağladı gönlüme doldu,
Seller Mahzuni'mi bulamıyorum.

Dolaşır içimde ince bir sızı,
Hasret tandırında kavurdum özü,
Terk ettim curayı çalmıyom sazı;
Teller Mahzuni'mi bulamıyorum.

Geçit vermez Binboğa'nın dumanı,
Gözyaşım suluyor çayır çimeni,
Çaresiz beklerim seher zamanı;
Yollar Mahzuni'mi bulamıyorum.

İlaç kabul etmez gurbet yarası,
Bize uzak Hacıbektaş ovası,
Nevşehir neresi Afşin neresi;
Eller Mahzuni'mi bulamıyorum.

Gün güne artıyor efkârı zarı,
Kimlere bıraktın Fadime yâri,
Kurudu, akıyor durna pınarı;
Göller Mahzuni'mi bulamıyorum.

Dertli âşıkların gözyaşı çaplar,
Özlemini çeker hastalar sağlar,
Erol GİRYANI'yım mevsimler ağlar;
Yıllar Mahzuni'mi bulamıyorum.

Murat KAPKINER

AZRAİL BOŞA GELMESİN

dilim kesik
dut yemiş bülbülsem
seni anmaya cüret ettiğim için

kulaklarıma kurşun dökülmüş
hem ahraz isem
seni işitmek istedim

ayaklarım
kollarım
ellerim yoksalar
otağına varmaya
sana dokunmaya kast ettim

“toprak emdiyse kanımı”
artık ruhum yok
bir ölüysem
“canan aldı canımı”

BİR ÇOCUK BİR ÖZLEM

İsli gaz lambasının yağlı katran kokusu
Ve titrek ışığında bir çocuğun uykusu...

Silindir sobaların kızaran yanakları
Mevsimin ürpertici uğuldayan rüzgârı...

Sütbeyaz duvarlarda asılı hayallerim,
Kaygılardan âzâde o çocuksu hallerim...

Elimden kayıp giden bir devri hatırlatır,
Gönlüme esrârengiz hikâyeler anlatır.

Kafdağı'nda s/alınan büyülu düşlerimiz,
İçtendi, sıcacıkta gamsız gülüşlerimiz...

Sokaktan devşirilmiş katmerli n/asırlarla,
Dönerdik evimize her akşam ne sırlarla.

Ev kalabalık, sıcak, yüzlerde tebessümler
Âsûde bir huzurla mesrûr geçerdi günler...

Ve canlanır gözümde nefes veren bir bakış,
Yüzünde yoksulluğun izlerinden bir n/akış.

Lâkin öyle asâlet bulut/su gözlerinde,
Yorgun bir onur saklar yürek dehlizlerinde

Ey benim eskimeyen, geçmeyen yürek sızım
Titirer kalbim, aksine sen vurunca an/sızın.

Yaz sıcağında gölgem, zemheride örtümdün,
Bir nazlı zerrin gibi yüreğime gömüldün.

Görmedim senden başka sabrı dağlardan yüce,
Tüm hüznler sönerdi sen içime gülünce.

D/izine yasladığım saçlarımı okşarken
Sükûnet soluklardım elinde elim varken.

Nazlanırdım özgürce, bazen de abartarak
Hırçınlığa dönerdi serzenişim artarak.

Öyle ki başarırdım taşırmayı sabrını
Ve çekerdim üstüme öfkeli nazarını.

Küskün akşamlarda çöküp duvar dibine
Suçlu bakışlarını mıhlayıp gökyüzüne.

Bir el işaretine kilitlenmiş bir çocuk,
Tenini titretirken gün aşırı yorgunluk...

Yıldızlar hiç bu kadar ışıltılı olmazdı,
Hiçbir yere bu çocuk, bu denli sokulmazdı.

Yalnızca annesinin müşfik sığınağına,
Bırakırdı kendini büyülu kucığına.

Özlüyorum anne, mesut çocukluğumu,
O mazinin içinde, en çok senin kokunu...

Gülçin Yağmur AKBULUT

KUĞU VE DAĞLAR

Eteklerimde
gökyüzünün kandilleri
yavaşça iniyorum
sabahın merdivenlerini
birdenbire kuş bahçesi
gönül serinliği

İvecen adımlarıyla
insanlar geçiyor sokaktan
her biri ayrı bir yere
yetişme telâşında
insanlar ki kimi yaz denizi
kimi zemheri

Güllerin yanına ilişip
yapraklarını okşuyorum
aşktan yana bir
muhabbet ki
/sorma gitsin/
ürperiyor içimin
acemi güvercinleri

Ömrüm benim
bulanık sularda
yaralı kuğu
dağlara giden yolların
uçurum çılgılığı
ay aydınlığı gecelerde
hüzünlerin yağmuru

Topla eteğini
sabahın şen bahçesinden
gökyüzüne dön yüzünü
o muhteşem sonsuza
okyanusu tanıdın
derelerin ışıltıyla
hiç oylanma

Aslan AVŞARBEY

ÖLMEDEN ÖNCE

Hikâye gelirdi sevda sözleri,
Şu garip başıma gelmeden önce.
Bir gün bir ceylanın kara gözleri,
Ok olup bağrımı delmeden önce.

Seven mutluluktan uçar sanırdım,
Murat ırmağından içer sanırdım,
Gönül bağı çiçek açar sanırdım;
Mihrican vurup da solmadan önce.

Şaşardım Kerem'in yanık haline,
Niye kazma almış Ferhat eline,
Bir gün tepe takla aşkın gölüne;
Körkütük sarhoşça dalmadan önce.

Mecnun'a derdim ki delinin biri,
Allah'ın divane kulunun biri,
Dağda biten yaban gülünün biri;
Aklımı başımdan almadan önce.

Gözde fer bitermiş dizde de mecal,
Başına gelirmiş kınadığın hal,
Gençliğine bakıp güvendiğin dal;
Kırılıp elinde kalmadan önce.

Neden hep âşıklar çökmüş dağılmış,
Gururlar kırılmış başlar eğilmiş.
Ağlamaktan onca gözler soğulmuş,
Canan gözyaşını silmeden önce.

Feryattan sesleri kısılanları,
Yemeden içmeden kesilenleri,
Boynuna ip atıp asılanları,
Kınardım belayı bulmadan önce.

Bu derde düşeli ipi koyurdum,
Ondan beri viran meskenim yurdum.
Geceleri mışıl mışıl uyurdum,
Hayali uykumu bölmeden önce.

Mülki der var mola bermurad olan?
Cellâdımış taman gönlümü çalan!
Azrail'e kalmış malumu ilan,
Sevda can vermekmiş ölmeden önce.

Nurkan GÖKDEMİR

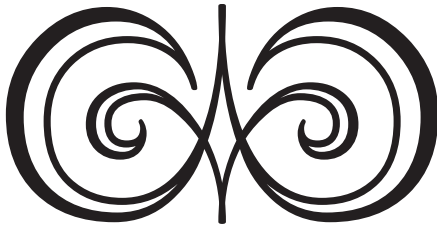
AŞKTAN ÖZ/GELİŞ

sonsuz öte yansıısı yerin sır aynasında
yeşil umuru deren yit dem içre düşen
dirimdi hoş gelişin

sus/uz güzelliklerle narinin betimlerle
ipil/im giz öyküyle tez buluşma içindi
düş/yazgılı gelişin

özü rengi çoğlayan tîne bengi dolduran
gül teninin kokusu uçgun rüzgârlarıyla
müjde coşu gelişin

düşce esrik baharda esen dolu yağmurla
vuslat hasretli nefes tomursu can sesiyle
Aşk'tandı öz/gelişin

Ayfer YILDIZ

ÖNCE

Korkular canlandı, düşlerim öldü.
Zerreyi görmüşüm dolmadan önce.
Ayağımı kesen taşlarım gül'dü,
Selamet sabrımdan yılmadan önce.

Sorarım kendime, neler oluyor?
Titreyen cevabım aynı geliyor,
Zamansız ölmüşüm bilen biliyor;
Yorulan kalbimi delmeden önce.

Toplandı dertlerim demedim dağıl,
Dermansız kalışım sıradan değil,
Saklanma ey kalbim önümde eğil;
Kaybettim olanı kalmadan önce.

Hakkın divanında namert dermedim,
Büyüktür Yaradan hesap sormadım.
Ekseri incindim geri kırmadım,
Yeşildi renklerim solmadan önce.

Ahlanıp inleyip içe kanardım,
Bazen yükselirdim, bazen sönerdim.
Dünyanın sahibi beni sanırdım,
Fani olduğumu bilmeden önce.

Hayatın özeti birkaç kelime,
Kâğıdı kalemi aldım elime,
İntikam destanı yazdım zalime;
Oturup ağladım gülmeden önce.

Kara haberciye dahi güvendim,
Bir umut diyerek boşa avundum,
Bardaklar taşı da dostu savundum;
Gönül defterimden silmeden önce.

Azrail duyurur ruhun sesini,
Bir lokma canların son hissesini,
Yıldız'dan da ister acep nesini;
Ecelimi gördüm ölmeden önce.

Taner EKER

UMUTSUZ SUSUŞ

ta çocukluğumdan
dupduru
bir masaldı yüzün
göklere doğru

hani bulutlar çekilir ya
hani mevsimsiz
öylesine
yüzün şavkırdı
kuşların ülkesine

gökçe düşler kurardım
Anka'ya dair
ışık ışık
hani ellerinin beyazı biter diye
yaslanırdım göklere
sırtım ufka yapışık

hani o sicim sicim
yağmurlarda ıslak
köşebaşı beklemelerim
hani o yaprak yaprak
düş kurduğum papatyalar
hani neredeler

ben şimdi kuşlara ne derim

Oğuz KAYIRAN

KAVİS

bir şiir geçiyor, dedi: dua ederek geceler için mi el
oysa tırnaklarımız ne çok yoruluyoruz kan çanağı.

billur yok, kül ve ten; bir geçiş hasret yol upuzun!
Özle! - : bir dudakların, çizer iken bırakıyor kavis...
boşluğa!. geri çekiliş ile boşluğun ekranları nerede

uzak yaslar içi! gözlerin kısa, yol çürü çürü kıyı ile
hiçbir şey kalmıyor, aya bakıyor damarlarımız dil!

tek bir sanı ile mutluluk: uçurum! ki pas içi düşüş

dokun!. ki hep akıyor geldiği yolun gölgesi içine
nice hatırlanmayan sokak lambaları – sökölmedik!

toprağa gömdüğün kanın ile öğren sadece susmayı
yollar sana gelecek, bir vakte ermeden gözlerin içi

Rıdvan YILDIZ

LİBYALI ÇOCUK

şimdi sen Libyalı çocuk
kucağında korkular büyütüyorsun
yüreğinde uçurumlar
sen yalnızsın, fakirsin
Avrupalı senden ne anlar
ölüyorsun Libyalı çocuk.
her geçen günde bir bir
babanı aldı sıra sende
seni de alacak petrol denen zehir
ağlama Libyalı çocuk
daha on yıl önce öldü Irak'ta arkadaşların
kâğıt üstünde hakların var
namluda bekleyen bir ölümün
iş gücü nefret bu zalimin
gözü görür mü senin ölümünü
bundan doksan yıl önce
benim dedem de çocuktu
ona da kıydılar Anadolu da
yurdunda, aldılar canını
göz göre göre döktüler kanını
anasını diri diri yaktılar
babasına pisliklerini kustular
bu garbın adı yukarda
aslında eli darda
aç kalınca garibin yurdunda
doğunun ovalarında
sen ağlama Libyalı çocuk
Hiroşima'da, Afganistan'da
anne diyemeden öldü binlerce çocuk
sen ölme Libyalı çocuk
keşke parayı bulmasaydı Lıdyalı, çocuk
keşke kurulmasaydı bu düzen
her yerdeki bu kulluk

Mehmet Şirin AYDEMİR

BAHAR YÜZLÜ ÇOCUK

yüzüme üfürüyordu bahçemdeki
solgun yapraklı yelpazeler
güz rüzgarını,
gün yüzü görmediğim
ırak menzillerin karasal iklimiydim
hüzün ekilen tarumar tarlanın
hasat mevsiminden sor adımı
dert sarmalı dünyahane mahzeninin
yıllanmış esrik eşliğinden

şimdi gönül bostanımın
ayrık otlarını
ayıklamakla meşgul us
kale almıyorum
keder kardelenlerini
der diyen iç sesimi

kırlangıç fırtınaları fırlatıyorum
zemheri mevsimin soğuk bağrına
umut tortusu tomurcuklarım
mayhoş
biraz ayık, biraz sarhoş

katran kaftanından sıyrılıp
fırtınasız bir denizin
süt liman
kıyılarına vuruyor düşlerim

ebem kuşağını kuşanan
göğün aynasından
yansır gamzelerime gülüşü
henüz adı konmamış
bahar yüzlü bir çocuğun

Burhan ÇALIK

HAZAR'IN KIYISINDA

tükeniş melodramı kumu azalan ince belli saat
kırğınlıklar tayfuna tutulur, titreşim değerler yiter
yaşanmayan hayatın vebalini yüklenir sözcük
aleyhtekiler, başa gelenlerin bostanında biter

kendini derin sulara arayan yoğun yalnızlık
arzun kıvılcıkları, fark edilmesi zor titreşim
vücudun çizgilerine ruhu sindiren sükunet
güneşli gün; dolu vuran, kırağı düşen yerleşim

anlık karar gaflet süreçleri ve peşi sıra nedamet
sisin pusun ortasında kalan çoğu zaman insan
başka sıkıntılar, farklı savunmalar kara ihtimaller
duyguların bir başkaldırısıdır her daim hüsrân

yaşamı katlanılır kılan hayal gücündeki renkler
sevinç, mutluluk gökkuşağına kurulan salıncak
sevi, yalın ömrün müphem duraklarında bekler
gelecek, umutlar kök saldııkça yeşerir ancak

hızlı dalgalarda çoğalan tuzlu köpükleri tutmak
istiyordun ki sığsın narin parmaklarına deryalar
kollarını iki yana açıp sarılmak kavuşmak maviye
benliğinde varlığını inandığın lacivert ütopyalar

kutlu heyecanından, dizlerinin bağı çözülüyordu
direnmeyi öğütüyordu, yaşamdan aldığı haz
tanrıçalar gördükçe seni kendilerine üzülmüyordu
nasıl da yakışıyordu mahcup boynuna naz.

güneş bir nevi, buğday tenin, arzuları pekiştiren
geçmişimle arama bir perde çeker hisli nazarın
ötelere gelen güzellik, cennetten damlayan nur
gülüşün, yeniden doğuş kıyısında Hazar'ın

Ömür BALCI

KUŞ BEYİNLİ

usu
sus pus
verilmiş
emanete

eşref -i mahlûkat (!)

“kuş beyinli”
olabilseydi
keşke

hıyanete
binlerce
gaga-pençe

kuş olmanın
algısıyla
eş-kardeş

uç uca
kenetlenmiş
kanatlarla
süzülüyorlar
korku duvarına
ekip ruhu
rüzgârıyla
doğayla özdeş
u ç u y o r l a r
u şeklinde
a y d ı n l ı ğ a

Ferhat NİTİN

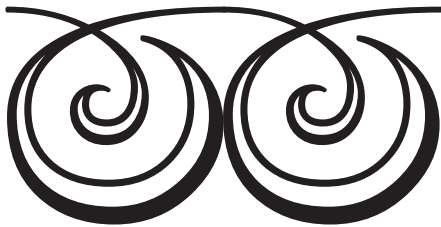
NUH'UN GEMİSİ

Tanrısai esintide
sarhoş bir gemi
dar kapılı Vatikan'ın zindanlarında
pastoral senfonide
Basel'in çanları
ve son şansını içinde öldüren duvar

Süzgeçten geçmeyen akılsız ölümler eşliğinde
sürgün bir krallık

Bir hayat ölüm kadar acı
okyanus üzerinde şairane duruşlar
Sokrat'ın ölümünde sonbahar yaprakları
bozkırda bir Kral Lear,
ayak takımı arasında küçük burjuvalar

Vahşetin çağrısında
güneşin çocukları
Sokrat'ın ölümünde sonbahar yaprakları

Gülden TAŞ

HÂLİDİR

Aşk iklimi nasıldır, bana anlat diyorsun.
Od görmemiş bir aşkın ilk baştaki hâlidir.
Buraksız yalınayak menzile gidiyorsun,
Nasır tutmaz kalplerin o döşteki halidir.

Fıtratında yer alan engindir her düşünce,
Akıl ki mahsur kalır hissi kalbe düşünce.
Nârıbeyzasındaki kızıl narda pişince
Kızarmış kül üzeri kor şişteki halidir.

Yıllara ertelenmez, asla olmaz kazası.
En kutlu minberdeki İlahî'nin rızası,
Beş uzvun secde hali ve ruhunun azası;
Toprak olmuş bedeninin ilk taştaki halidir.

Her cüzünde bin mana, rahle üstünde Kur'an
Minarede ezanlar karanlıklara nuran.
Melekler kanat çırpır, karşında kimdir duran?
Uyanık uyku ile o düşteki halidir.

Rükûda secde için eğilen başlar ağlar,
Kurak gönül yüzünde dumansız yaşlar ağlar,
Kâinat susar amma dağ üstü taşlar ağlar;
Erimez zirvelerin zor kıştaki halidir.

Ezberi us'ta duran rotasız bir izandır,
Ölçüsü ayarında doğru olan mizandır,
İdrakinde toplanan en güzel hüsnüzdür
Müstesna çabaların zor işteki hâlidir.

En üstün mertebede çözülmez olur nihan,
Kerbelâda Hüseyin düştüğü yerdeki kan.
Eyüp'ün sabrına eş kavrulur cümle cihan,
Sahrada susuz kalmış göz yaştaki hâlidir.

MAHZUNİ ŞERİF OLDU

Memleketin evladı yüreği batman tartar,
Yamulmadı yılmadı, Mahzuni Şerif oldu.
Verilen değerdir, bu ünü sınır yırtar;
Üzerine almadı, Mahzuni Şerif oldu.

Afşin'i çalar, söyler saz beler kucağında.
Berçenek baba yurdu, çıkmadı ocağında.
Düşündükçe üşüdü temmuzun sıcaklığında,
İlden ayrı olmadı Mahzuni şerif oldu.

Dumanlıydı elimiz, Afşin yiğitle dolu.
Sözünde dile geldi, sessizdi Anadolu.
Kendinedir vebali çizdiği tozlu yolu,
Bildiğinden kalmadı, Mahzuni şerif oldu.

Amerika katildi zindanlarda yatsa da
Bizim ele çağırdı çamurlara batsa da.
Taşı yaman değerdı yarenine atsa da
Sözlerinden çalmadı, Mahzuni Şerif oldu.

Karakoç'un, Dağlı'nın, Yener, Ala Deli'nin
Türkülerle coşması hüneridir telinin.
Tufanına tutuldu esen garbi yelinin,
Kasılmadı gülmedi, Mahzuni Şerif oldu.

Kalender'im, doğrumda yürümeye ant içtim.
Gelirken bu ahvale nice dağlardan geçtim.
Ben gönül çobanım, bunu yürekten seçtim,
Ölse bile ölmedi, Mahzuni şerif oldu.

Haşim KALENDER

